

Strategisk lokal försörjningsplan 2022–2031

**Danderyds kommun
Maj 2021**

Innehåll

SAMMANFATTNING.....	3
Utbildningsnämnden- Lokalbehov 2022–2031.....	3
Socialnämnden- Lokalbehov 2022–2031	4
Kultur- och fritidsnämnden- Lokalbehov 2022–2031	4
Investeringsvolymen 2022–2031.....	5
1 Inledning	5
1.1 Bakgrund.....	5
1.2 Syfte	6
1.3 Mål	6
1.4 Målgrupp.....	6
1.5 Innehåll och avgränsningar	6
2 Lokalförsörjningsprocessen i Danderyds kommun	7
2.1 Framtagande av strategisk lokalförsörjningsplan (LFP).....	7
2.2 Investeringar	8
3 Kommunens planarbete	10
3.1 Översiktsplan	10
3.2 Detaljplan.....	10
3.3 Kommunens bostadsbyggnadsprognos 2022–2031	11
4. Befolkningsprognos Danderyds kommun.....	12
4.1.2 Befolkningsförändringar åren 2012–2020	13
4.2 Befolkningsprognos 2022–2031	14
4.3 Analys av tidigare framtagna befolkningsprognoser, åren 2012–2017	16
4.3.1 Analys av utfall i tidigare framtagna befolkningsprognoser från åren 2012–2017, åldersindelad	17
5. Befintligt lokalbestånd	22
5.1 Fastighetsunderhåll	23
5.2 Lokalbehov	23
6 Utbildningsnämnden	24
1. Principer för utbud av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor.....	24
2. Metod och underlag.....	24
3. Bedömning av kapacitet i förskolor och grundskolor	25
4. Kommunövergripande prognoser för skola och förskola.....	26
5. Kommundelsprognoser, förskola.....	28
5.1 Enebyberg 1 - 5 åringar.....	28

5.2 Djursholm 1 - 5 år	30
5.3 Västra Danderyd 1 - 5 år	32
5.4 Stocksund 1 - 5 år	34
6.Behovsanalys grundskola 6–12 år	36
6.1 Enebyberg, elever 6 - 12 år	36
6.2 Djursholm, elever 6 - 12 år	38
6.3 Västra Danderyd, elever 6 - 12 år	40
6.4 Stocksund, elever 6 - 12 år.....	42
7. Behovsanalys för högstadieskola, elever 13 - 15 år.....	43
8. Sammanfattning lokalbehov utbildningsnämnden.....	44
7 Kultur- och fritidsnämnden.....	47
7.1 Kultur- och fritidsnämndens lokalförsörjningsbehov i perioden 2022–2031	48
7.2 Sammanfattning av lokalbehov, Kultur- och fritidsnämnden.....	48
8 Socialnämnden.....	49
8.1 Beskrivning av boendetyper	49
Ensamkommande barn.....	51
8.2 Nuläge boenden	52
8.3 Befolkningsutveckling	53
8.4 Äldreomsorg	54
8.5 Personer med funktionsnedsättning	56
8.6 Socialpsykiatri och missbruk	56
8.7 Nyanlända	57
8.8 Ensamkommande barn.....	57
8.9 Platsbehov socialnämnden	58
8.10 Sammanfattning av lokalbehov, Socialnämnden 2022–2031	60
9 Övriga verksamhetslokaler	61
10 Investeringsvolym 2022–2031.....	62
10.1 Investeringsvolym per nämnd.....	63
10.2 Övriga faktorer som kan påverka investeringsbehovet.....	64

SAMMANFATTNING

Den strategiska lokalförsörjningsplanen syftar till att skapa en balans mellan tillgång och efterfrågan av lokaler för kommunens verksamheter. Ett annat mål är att ge bättre förutsättningar för mer ändamålsenliga lokaler som samtidigt är både flexibla och kostnadseffektiva. Aktuell plan behandlar kommunens lokalbehov åren 2022–2031. Den strategiska lokalförsörjningsplanen är ett levande dokument som revideras årligen.

Utbildningsnämnden- Lokalbehov 2022–2031

Sett till hela kommunen är kapaciteten under perioden 2022–2031 tillräcklig med nuvarande antal skol- och förskoleplatser. Det kommande behovet av platser skiljer sig dock åt mellan kommundelarna.

Flest antal nya bostäder planeras i kommundelen västra Danderyd samt i Stocksund väster om E-18. I dessa områden finns det ett behov av att bevaka antalet skolplatser och ha en beredskap för en eventuell utökning längre fram. I kommundelen Djursholm är läget det motsatta och det finns en överkapacitet för grundskolans årskurser för förskoleklass upp till årskurs 6. Antalet förskoleplatser bedöms vara tillräckliga under hela prognosperioden.

Projekt	Kommundel	Färdigställt År
Ny förskola Mörbylund 100 platser (Privat byggherre)	Stocksund	Ca 2024–2025
Avveckling av Prästkragens förskola	Stocksund	Ca 2024–2025
Stocksundskolan och Långängsskolan. Ersätta paviljonger med permanenta lokaler. Beredskap för kapacitetshöjning på Långängsskolan	Stocksund	2027
Enebybergs skola Ersätta befintliga paviljonger med permanenta lokaler. Antalet skolplatser utformas med en kapacitet för 4 paralleller i årskurserna F-6, totalt 700 platser	Enebyberg	2027
Kevingskolan Utökning av lokaler för upp till 3 paralleller i årskurserna F-6, totalt ca 580 platser.	Västra Danderyd	Tidigast 2027
Kevinge förskola Ny kapacitet på 100 platser, vilket innebär en utökning om cirka 20 platser.	Västra Danderyd	Tidigast 2027

Socialnämnden- Lokalbehov 2022–2031

Det finns behov av fler boenden och bostäder för olika grupper som socialnämnden har ett ansvar för. Inom äldreomsorgen planeras ett nytt vård- och omsorgsboende av extern aktör med ett färdigställandedatum år 2024. Det har länge saknats ett korttidsboende för äldre i kommunen. Beslut finns att det ska byggas i anslutning till den nya vård- och omsorgsboendet. Byggstarten är uppskjuten bland annat på grund av överklaganden. Det planeras även för ytterligare ett vård- och omsorgsboende för att tillgodose behovet av fler platser från år 2026 och framåt. Socialnämnden ser även ett behov av ett ökat antal serviceboenden LSS under perioden.

Typ av boende	Kommundel	Färdigställt år
Gruppboende LSS (FD Stationsvägen) 6 platser	Stocksund	2024
Korttidsboende Ginnungagap 27 platser	Djursholm	2024
Vård- och omsorgsboende Ginnungagap Cirka 60 platser	Djursholm	2024
Serviceboende LSS 11 bostäder	Ej beslutat	2025
Vård- och omsorgsboende Cirka 60 platser	Ej beslutat	2026

Kultur- och fritidsnämnden- Lokalbehov 2022–2031

Danderyds kommun erbjuder invånarna en hög service i form av god tillgänglighet till bibliotek, fritidsgårdar och idrottsanläggningar väl fördelade mellan kommundelarna. En ny sporthall vid Kevingskolan planeras. Även ett tidigare uppdrag för att utreda ett nytt badhus i centrala Danderyd har getts. Kultur och fritidsavdelningen har utöver detta flera mindre projekt som löper parallellt för att säkerställa att kultur- och fritidslokalerna i kommunen är ändamålsenliga och möter den efterfrågan som finns.

Typ av anläggning	Kommundel	Färdigställt år
Idrottshall¹ (Ingår i Kevingskolan)	Västra Danderyd	2025–2027
Nytt badhus	Västra Danderyd	Tidigast 2027

¹ Redovisas under kultur- och fritidsnämnden då hallens utformning utgår ifrån både skolverksamhetens samt kultur och fritids behov av idrottsytor.

Lokalförsörjningsplan 2022-2031

Investeringsvolymen 2022–2031

Den totala investeringsvolymen för åren 2022–2031 uppskattas enligt schablonkostnader till ett spann om cirka **685–980 mnr**. Investeringar kopplade till övriga projekt där extern aktör bygger eller där beslut om fastighetsägare inte är taget, redovisas inte i tabellen nedan.

Nämnd	År 2022–2024	År 2025–2031	Projekt
Kultur- och fritidsnämnden	20	70	Idrottshall Kevingskolan (2025–2027)
Socialnämnden	20–40 100 (*uppskattat)	20 (*uppskattat)	LSS-boende 6 platser (2022–2023) Korttidsboende 27 platser (2025–2027)
Utbildningsnämnden	25–50 60 50–100	100–150 120 100–250	Stockssundsskolan och Långängsskolan (2025–2027) Enebybergs skola (2025–2027) Kevingskolan inkl utökad förskola (2025–2027)
Summa (mnr)	Ca 275–370 mnr	Ca 410–610 mnr	

Sammanfattning investeringsbehov 2021–2030

Investeringar där kommunen bygger enligt nuvarande plan: **ca 685–980 mnr**

Investeringar där beslut om byggherre inte är taget: **ca 600 mnr**

Investeringar där beslut om extern byggherre är taget: **Ej kostnadsberäknat**

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Förändringar i befolkningsstrukturen innebär att efterfrågan av kommunal service som exempelvis förskola, skola, äldreomsorg och verksamheter inom LSS kommer att förändras över tid. Även andra faktorer såsom verksamheters attraktivitet, lagar, regler och samhällsliga konjunkturcykler är bidragande orsaker till att behovet av lokaler förändras. Det finns därför behov av en lokalresursplanering som är flexibel och utgår från både korta och långa behovsanalyser.

År 2018 antog kommunfullmäktige i Danderyds kommun nuvarande lokalförsörjningsprocess där mandat, roller och ansvar tydliggjordes i lokalplaneringen. År 2020 kompletterades processen med ett par tillägg. Det praktiska arbetet med lokalplaneringen i kommunen leds av en arbetsgrupp. Gruppens uppgift är, bland annat, att ta fram denna strategiska lokalförsörjningsplan och definiera lokalbehovet på en kommunövergripande nivå.

Lokalförsörjningsplanen omfattar kommunens samlade lokalbehov för åren 2022–2031 med tillhörande investeringsbehov och utgör en del av planeringsförutsättningarna för kommunens budget.

Lokalförsörjningsplan 2022-2031

1.2 Syfte

Syftet med den strategiska lokalförsörjningsplanen är att utgöra ett planeringsverktyg för framtida behov av verksamhetslokaler, underlätta planering för förändringar av lokalbeståndet över tid samt utgöra ett bedömningsunderlag för framtida underhållsbehov och samlade investeringsbehov i kommunen.

1.3 Mål

Ambitionen är att följande mål uppnås genom framtagande av lokalförsörjningsplanen

1. Bidra till balans mellan behov och tillgång av lokalytor för kommunens verksamheter.
2. Skapa förutsättningar för ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt lokalnyttjande.
3. Utgöra underlag till det årliga arbetet med den ekonomiska planeringen i budgetarbetet och bidra till en kommungemensam bild av lokalbehovet utifrån ett ekonomiskt perspektiv.

1.4 Målgrupp

Målgruppen för den lokalförsörjningsplanen är kommunstyrelse, kommunfullmäktige och berörda nämnder. Planen kan även användas av kommunens förvaltningar som ett strategiskt planeringsverktyg i den löpande verksamheten.

1.5 Innehåll och avgränsningar

Lokalförsörjningsplanen innehåller:

- En översiktlig nulägesbild av kommunens lokaler, kapacitet och nyttjande.
- En redogörelse av verksamhetsbehoven som påverkar lokalförsörjningen. Behoven ska beakta befolkningsprognoser, förväntad exploatering² samt kända förändringar i lagkrav och riktlinjer.
- Uppskattade investeringsvolymerna i lokaler för åren 2022–2031.

² Befolkningsprognosen som används är framtagen av WSP januari 2021. Bostadsbyggnadsprognosen är framtagen av plan- och exploateringsavdelningen och utgår från förväntad nyproduktion av antal bostäder åren 2022–2031.

Investeringsvolymerna som har uppskattats och redovisas avser endast projekt som innefattar nybyggnation- eller ombyggnation av verksamhetslokaler där kommunen är byggherre. Inköp av bostäder är inte medräknade i investeringsvolymerna. Inte heller investeringar som rör planerat underhåll, driftkostnader eller hyreskostnader kopplat till nya och befintliga fastigheter redovisas i denna lokalförsörjningsplan.

Befintliga bostäder i kommunens ägo som inte används som servicebostäder redovisas inte i planen.

2 Lokalförsörjningsprocessen i Danderyds kommun

Lokalförsörjningsprocessen syftar till att beskriva ansvar och mandat med syftet att uppnå en effektiv lokalförsörjning i kommunen. Processen är indelad i olika faser som utgår ifrån verksamheternas behovsbedömningar av nya lokaler till genomförandet av projekten och förvaltning av fastigheterna.

2.1 Framtagande av strategisk lokalförsörjningsplan (LFP)

Framtagande av lokalförsörjningsplanen bedrivs i projektform och sker inom förvaltningens lokalberedningsgrupp med tillhörande styrgrupp. Lokalberedningsgruppen är en samverkansgrupp mellan lokalstrateg och företrädare från socialkontoret, plan- och exploateringsavdelningen, bildningsförvaltningen samt från fastighetsavdelningen. Lokalberedningsgruppens huvuduppgifter är att matcha förvaltningarnas lokalbehov med tillgängliga resurser, samordna lokalfrågor över förvaltningsgränserna, effektivisera kommunens lokalhantering, initiera interna lokalbyten samt att hantera överskottslokaler.

Arbetsprocessen för framtagande av LFP är uppdelad i fem steg:

1: Nulägesbeskrivning. Sammanställning av information om lokalernas kapacitet, ändamålsenlighet samt aktuella förändringar i lokalbeståndet

2: Behovsanalys. Insamling av grunddata och fakta som bygger på respektive nämnds lokalanalys baserad på befolkningsprognos och planerad framtida bebyggelse. Informationen i behovsanalyserna bearbetas och sammanställs av lokalstrategen i samverkan med lokalberedningsgruppen.

3: Framtagande av strategisk lokalförsörjningsplan. Innebär en analys av steg två där en grovt uppskattad investeringsbudget per projekt beräknas för att se det totala investeringsbehovet över tid. Lokalförsörjningsplanen sammanställs av lokalstrategen. Styrgruppen godkänner därefter det utarbetade förslaget som beslutas av kommunstyrelsen.

4: Beslut av lokalförsörjningsplan. Kommunstyrelsen godkänner förslag till LFP och beslutad plan utgör därefter underlag för budgetarbetet. Slutliga investeringsplaner godkänns av kommunfullmäktige.

5. Implementering och årlig revidering. Implementering av planen initieras av beställande nämnd genom att avropa beslutade lokalbehov beskrivna i LFP. Avropet går formellt till kommunstyrelsen. Processen återupptas sedan och LFP revideras årligen utifrån nya förutsättningar och behov av lokaler.

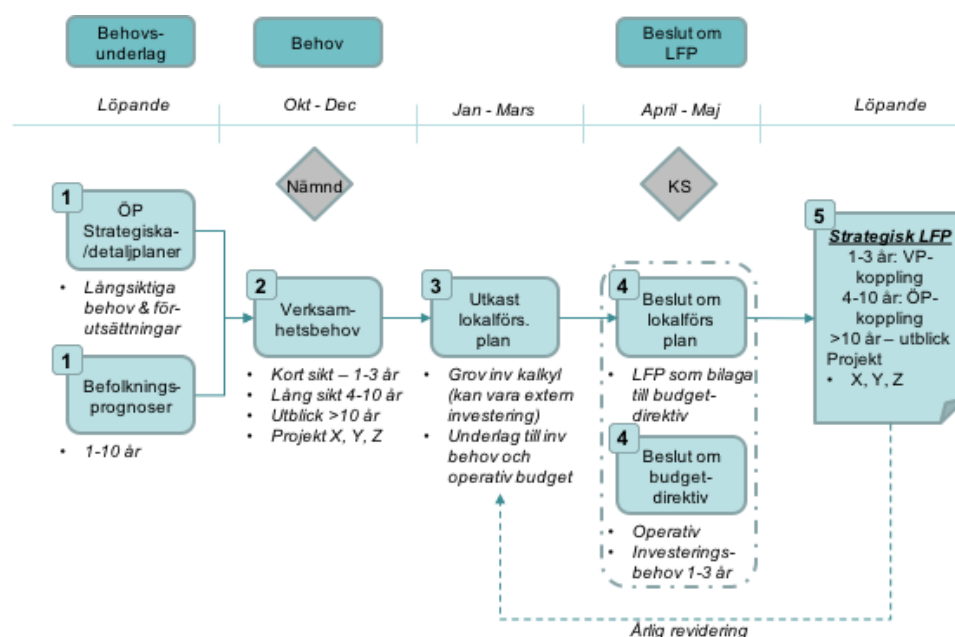

Illustration av processen för framtagande av lokalförsörjningsplanen.

2.2 Investeringar

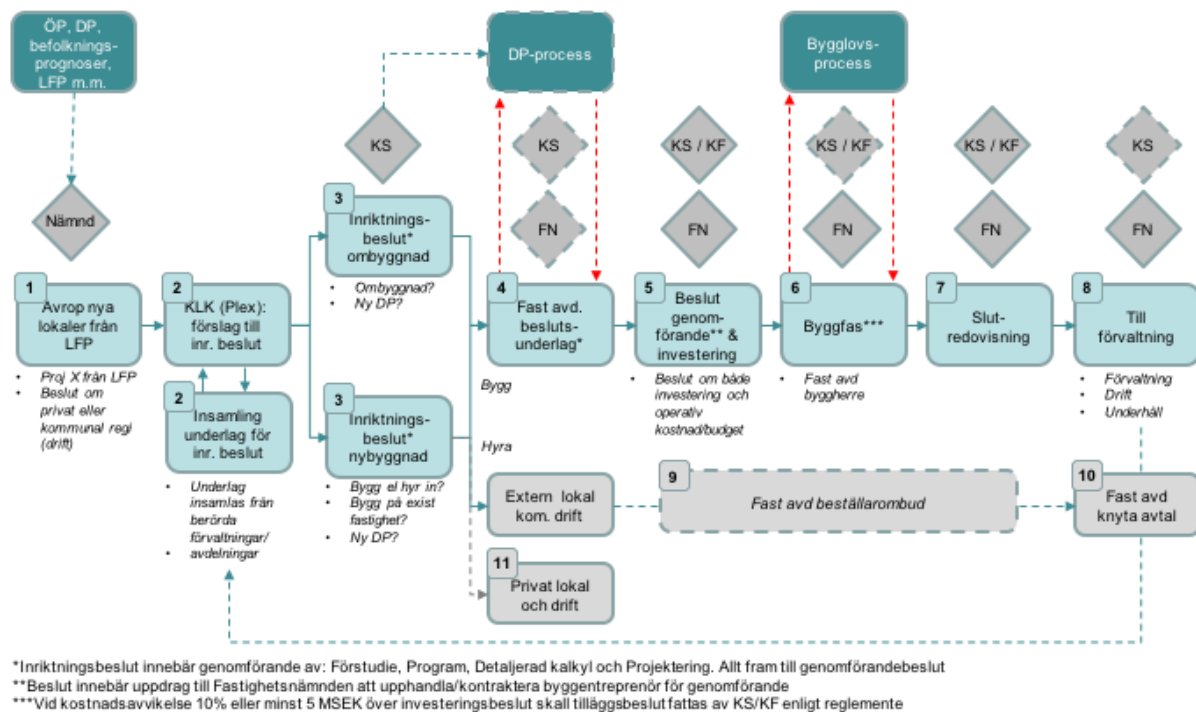
Med utgångspunkt i identifierade behov i LFP avropas lokalbehoven av respektive nämnd genom beställning till kommunstyrelsen/ kommunledningskontoret som i sin tur inleder arbetet med att ta fram ett förslag till inriktningsbeslut. Inriktningsbeslutet innebär en förutsättningslös utredning där både nybyggnation, ombyggnation, inhyrning eller avveckling av lokaler utreds för att möta verksamhetsbehovet av lokaler. Utredningen består även av en grovt uppskattad tidplan, investeringsbudget och driftkalkyl.

Kommunstyrelsen beslutar om inriktning och ger fastighetsnämnden i uppdrag att ta fram ett programunderlag inför genomförandebeslut i de fall lokalerna ska ägas av kommunen. Beslutet kan även innebära ett uppdrag att arbeta fram en ny eller förnya en detaljplan inom ramen för projektet. Efter att genomförandebeslut är taget i kommunfullmäktige får fastighetsnämnden i uppdrag att upphandla entreprenör och genomföra projektet.

Vid mindre projekt med en projektbudget understigande 15 mnkr tillämpas en förenklad process där avrop av lokalbehov sker direkt till fastighetsavdelningen. Förstudie och program tas sedan fram i nära samarbete med beställande nämnd. Fastighetsavdelningen upphandlar därefter entreprenör för genomförande av projektet. Även dessa mindre lokalbehov finns i normalfallet med i lokalförsörjningsplanen.

Investeringsprocessen är gällande vid avrop av lokaler förutom nedan beskrivet:

- Kultur- och fritidsnämnden avropar enligt kommungemensam process vid större projekt (avser projekt med en totalbudget som överstiger 15 mnkr). Vid mindre projekt som understiger 15 mnkr genomför kultur- och fritidsavdelningen projekten utan fastighetsavdelningens deltagande.
- Det är kommunledningskontoret, genom sin plan- och exploateringsavdelning, som ansvarar för inköp av bostäder med kommunstyrelsen som politiskt beslutande instans. Dessa rutiner är separata från ovan beskrivna lokalförsörjningsprocess.

Investeringsprocessen i Danderyds kommun vid projekt som överstiger 15 mnkr

Lokalförsörjningsplan 2022-2031

3 Kommunens planarbete

Kommunens planarbete leds av Plan- och exploateringsavdelningen (PLEX) som organisatoriskt tillhör kommunledningskontoret. PLEX har ansvar för att, bland annat, ta fram detaljplaner, översiktsplanen, förhandla exploateringsavtal, markupplåtelseavtal samt genomföra köp och försäljning av mark och fastigheter. Under detaljplanearbetet för nya verksamhetslokaler samarbetar PLEX med fastighetsavdelningen och berörda förvaltningar. Under planprocessen samråder kommunen i egenskap av planmyndighet även med andra myndigheter, organisationer och allmänheten. Nybyggnation eller större ombyggnationer kräver i de flesta fall en ny detaljplan.

Vid detaljplanering för nya verksamhetslokaler innehar kommunens fastighetsavdelning byggherrerollen. Byggherre är den som för egen räkning utför eller låter utföra projekterings-, byggnads-, rivnings- eller markarbeten. Byggherren ansvarar för att alla bygg-, rivnings- och markåtgärder genomförs enligt de krav som gäller för åtgärden.

3.1 Översiktsplan

Enligt 3 kap 1§ i plan- och bygglagen (2010:900) ska alla kommuner ha en aktuell översiktsplan. Översiktsplanen ska utifrån ett långsiktigt perspektiv beskriva hur kommunen ska arbeta med mark och vatten samt vara vägledande för alla kommunens nämnder, förvaltningar och styrdokument.

Kommunfullmäktige i Danderyds kommun beslutade därför i juni 2018 att ge kommunstyrelsen uppdraget att ta fram en ny översiktsplan. Ambitionen är att den nya översiktsplanen ska antas under innevarande mandatperiod. Kommunstyrelsen beslutade att genomföra samråd gällande översiktsplanen 26 april.

3.2 Detaljplan

En detaljplan består av en plankarta med bestämmelser. Till varje detaljplan hör en planbeskrivning som förklarar syftet med planen och på vilket sätt den ska genomföras. Detaljplaner upprättas enligt plan- och bygglagen (PBL) och är ett juridiskt bindande dokument. Syftet med en detaljplan kan vara att möjliggöra ny bebyggelse, ändra byggnaders innehåll eller säkra bevarande av särskilda byggnader. Detaljplaner görs både för större områden och för enstaka fastigheter. En detaljplan gäller tills dess att den upphävs eller ersätts av en ny.

3.3 Kommunens bostadsbyggnadsprognos 2022–2031

Plan- och exploateringsavdelningen tar årligen fram en bostadsbyggnadsprognos. Den senaste prognosen är framtagen under hösten 2020. Prognosen utgör ett direkt underlag till befolkningsprognosen vilket i förlängningen påverkar behovet av lokaler för kommunal verksamhet. Då planarbeten kan försenas genom exempelvis överklaganden ska prognosen emellertid endast betraktas som en grov tidplan för det planerade bostadsbyggandet.

Typ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Lägenheter i flerbostadshus	41	5	215	218	278	154	98	98	38	0
Småhus	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Studentbostäder och äldreboende	0	60	0	60	0	0	0	0	0	0
Totalt	44	65	215	278	278	154	98	98	38	0

Prognosen är beräknad med följande antagande om färdigställda bostäder i flerbostadshus respektive småhus, inklusive en neddragning med 25% från och med år 2023 för att återspegla osäkerheten i bedömningarna. Andelen baseras på en analys av tidigare bostadsbyggnadsprognoser och faktiskt utfall. Neddragningen av bostadsbyggandet med 25% baseras på en schablon där flera bostadsbyggnadsprognoser som kommunen tagit fram analyserats med fokus på det faktiska utfallet i bostadsbyggandet. Andelen ska dock endast ses som en sammanvägd schablon, i vissa byggprojekt har både fler och färre bostäder färdigställts jämfört med det prognosticerade antalet.

Mer information om pågående planarbeten går att hitta på kommunens hemsida genom länken <https://danderyd.se/Bygga-bo-och-miljo/Planerochutveckling/Pagaende-planer/>

4. Befolkningsprognos Danderyds kommun

Aktuell befolkningsprognos är framtagen år 2021. Prognosen tas fram utifrån kommunens bostadsbyggnadsprognos, uppgifter om in- och utflyttning samt demografiska nyckeltal. Underlaget har sedan bearbetats och en prognos på kommunnivå samt på totalnivå har tagits fram för åren 2022–2031.

Flyttningsnetto. I prognosen bestäms antalet inflyttade utifrån bostadsbeståndet som inkluderar befintligt bostadsbestånd och planerad nyproduktion av bostäder. Antalet utflyttare beräknas genom att applicera utflyttarrisker på befolkningen. Utflyttarriskerna anger sannolikheten för personer i olika åldrar att flytta ut från kommunen under ett år. Basområdena klassas i typområden, där varje typområde har specifika utflyttarrisker för varje ålder och kön och specifika åldersstrukturer för inflyttare.

Antagande om inflyttning³

För nybyggda bostäder antas följande antal personer flytta in:

Lägenheter i flerbostadshus	2,1 personer per bostad
Småhus	3,6 personer per bostad
Studentbostäder och äldreboende	1,2 personer per bostad

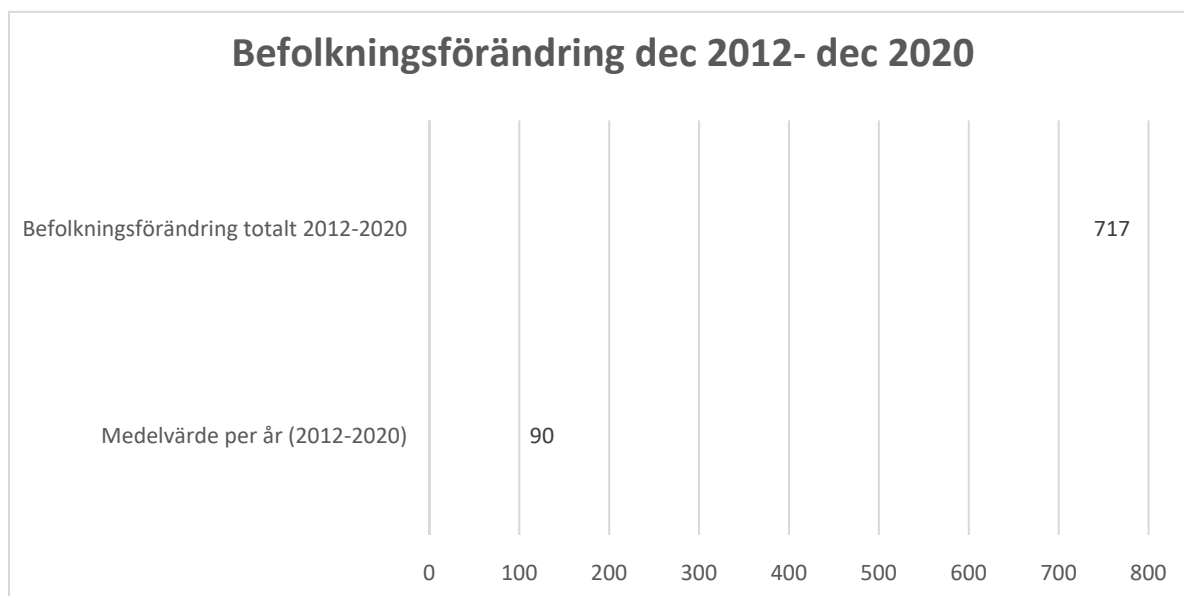
Födelse och död. Hur många människor som avlider beror på ålders- och könssammansättningen hos befolkningen. Antalet avlidna erhålles i prognosen genom att applicera ålders- och könsspecifika dödsrisker på befolkningen.

Hur många barn som föds beror på hur många kvinnor det finns i barnafödande åldrar och andelen kvinnor i varje ålder som får barn och antal barn per kvinna.

³ Antagandena om genomsnittligt antal inflyttande personer per bostad görs av WSP och bygger på statistik över inflyttning till nybyggda bostäder i kommunen och övriga Stockholm län.

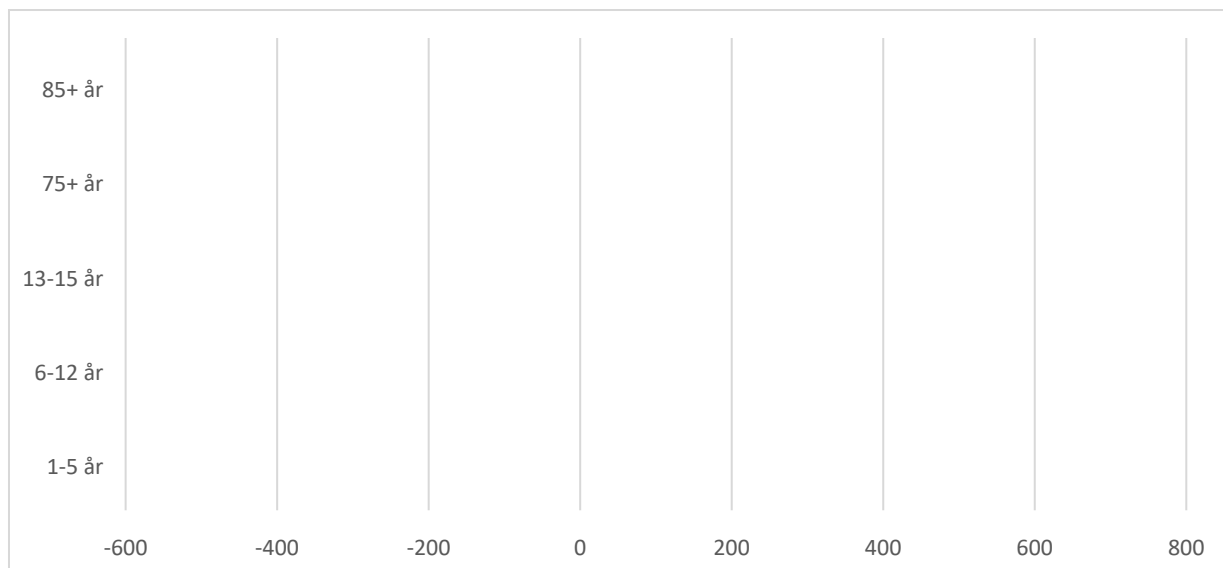
4.1.2 Befolkningsförändringar åren 2012–2020

Mellan åren 2012–2020 (mätpunkt 31 december) uppgår den totala befolkningsförändringen till en ökning med 717 personer. Uträknat som ett medelvärde under samma tidsperiod blir befolkningsökningen i kommunen 90 personer per år.

Utifrån ett lokalförsörjningsperspektiv är åldersgrupperna 1–5 år (förskolor) 6–15 år (grundskolor) samt 75+ år (vård- och omsorgsboenden) viktiga för att beräkna behovet av verksamhetslokaler.

Antalet individer i åldersgrupperna 13–15 år samt äldre än 75 år har ökat i antal medan antalet individer i åldersgrupperna 1–5 år, 6–12 år samt äldre än 85 år har minskat i antal mellan åren 2012–2020.

4.2 Befolkningsprognos 2022–2031

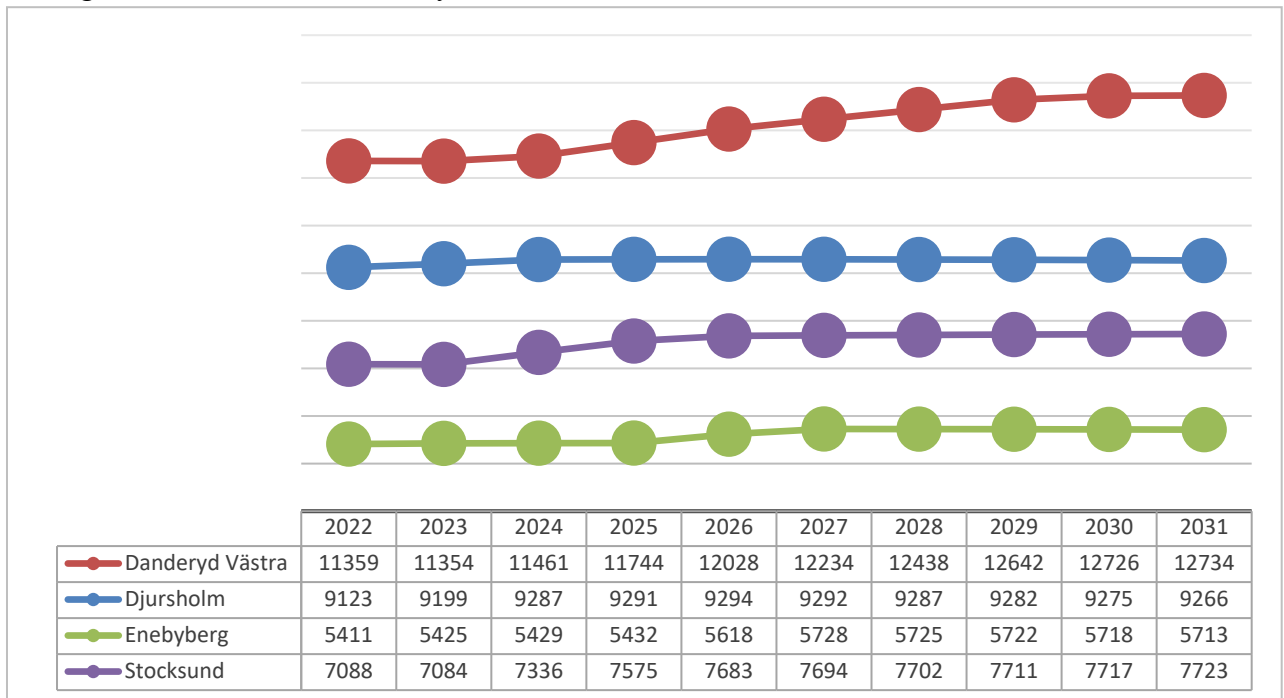
Befolkningsutveckling per åldersgrupp 2022–2031

Prognosen för kommunens befolkningstillväxt åren 2022–2031 uppgår till cirka 2457 nya invånare eller i relativa tal en ökning om 7%. Samtliga grupper, förutom åldersgruppen 7–15 år förväntas öka under prognosperioden.

Ålder	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Kumulativ förändring 2022–2031
0–6	2171	2146	2187	2244	2326	2385	2441	2492	2519	2531	360
7–15	4559	4473	4384	4377	4342	4335	4336	4327	4325	4322	-237
16–24	3977	4057	4187	4252	4332	4312	4259	4230	4182	4129	152
25–44	6774	6827	7102	7400	7721	7905	8015	8124	8155	8139	1365
45–64	8886	8921	8977	9064	9141	9185	9204	9215	9226	9212	326
65–74	2743	2697	2699	2733	2773	2831	2906	2981	3047	3127	384
75-	3900	3970	4007	4001	4018	4024	4023	4018	4013	4007	107
Totalsumma	33 010	33 092	33 543	34 071	34 653	34 977	35 182	35 387	35 466	35 467	2457

Befolkningsutveckling kommundelsvis 2022–2031

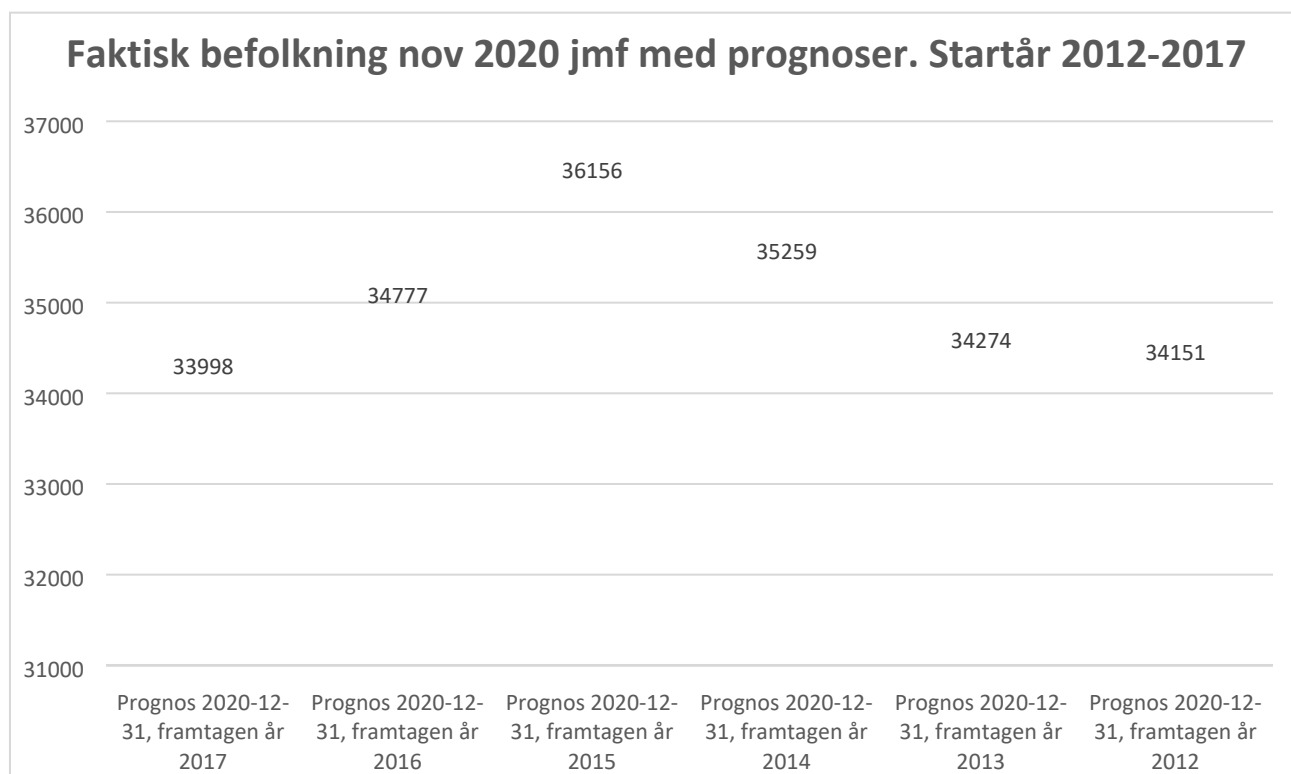
Samtliga kommundelar förväntas att få en befolkningsökning fram till år 2031. Störst blir ökningen i kommundelen Danderyd västra.

4.3 Analys av tidigare framtagna befolkningsprognoser, åren 2012–2017

Utfall tidigare framtagna befolkningsprognoser, totalbefolkning i kommunen

Samtliga prognoser som gjorts mellan 2012–2017 har överskattat utfallet år 2020. Störst överskattning av befolkningsmängden gjordes i prognoser framtagna 2014 och 2015. Minst överskattning gjordes i prognosen som togs fram 2017.

I tabellen nedan jämförs prognoser för år 2020 med det faktiska utfallet i absoluta och relativa tal.

Prognos framtagna år	Befolkning startår	Prognos för år 2020	Prognos ökning 2020 absoluta tal	Prognos ökning 2020 i procent	Utfall absoluta tal	Utfall ökning i procent	Differens prognos/utfall absoluta tal
2012	31 960	34 151	2191	6,9%	717	2,2%	-1474
2013	32 222	34 274	2052	6,4%	455	1,4%	-1597
2014	32 245	35 259	3014	9,3%	432	1,3%	-2582
2015	32 421	36 156	3735	11,5%	256	0,8%	-3479
2016	32 653	34 777	2124	6,5%	24	0,1%	-2100
2017	32 888	33 998	1110	3,4%	-211	-0,6%	-1321

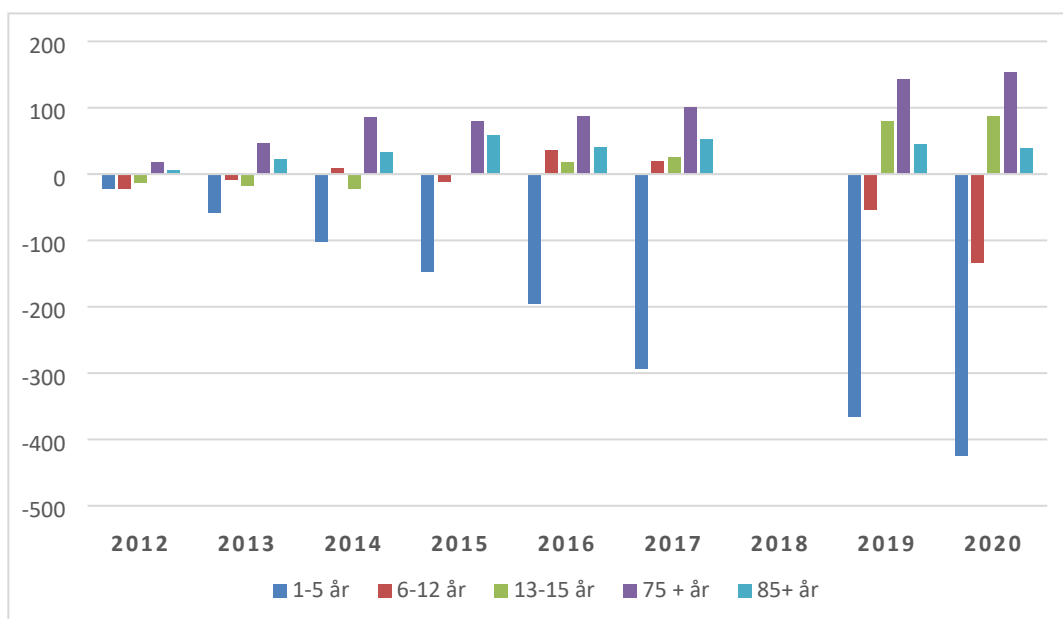
4.3.1 Analys av utfall i tidigare framtagna befolkningsprognoser från åren 2012–2017, åldersindelad

Följande diagram visar det prognosticerade antalet personer i åldersgrupperna 1–5 år, 6–12 år, 13–15 år, 75+ år samt 85+ år i relation till det faktiska utfallet respektive år. Åldersgrupperna som redovisas är viktiga ur ett lokalförsörjningsperspektiv då merparten av lokalbehovet i kommunen nyttjas av individer i denna ålder. Prognoserna är framtagna mellan åren 2012–2017.⁴

- Ett **negativt** utfall innebär att prognosticerat antal personer i en specifik åldersgrupp är **överskattat** i förhållande till det faktiska utfallet.
- Ett **positivt** utfall innebär att prognosticerat antal personer i en specifik åldersgrupp är **underskattat** i förhållande till det faktiska utfallet.

Befolkningsprognos 2012–2021

- Antalet individer i åldersgruppen 1–5 år överskattas kraftigt under hela prognosperioden. För år 2020 motsvarar överskattningen drygt 400 individer.
- Antalet individer i åldersgruppen 75+ underskattas i störst omfattning. År 2020 uppgår underskattningen till över 150 individer.
- Prognosen för antalet individer i övriga åldersgrupper följer det faktiska utfallet relativt samstämmigt.

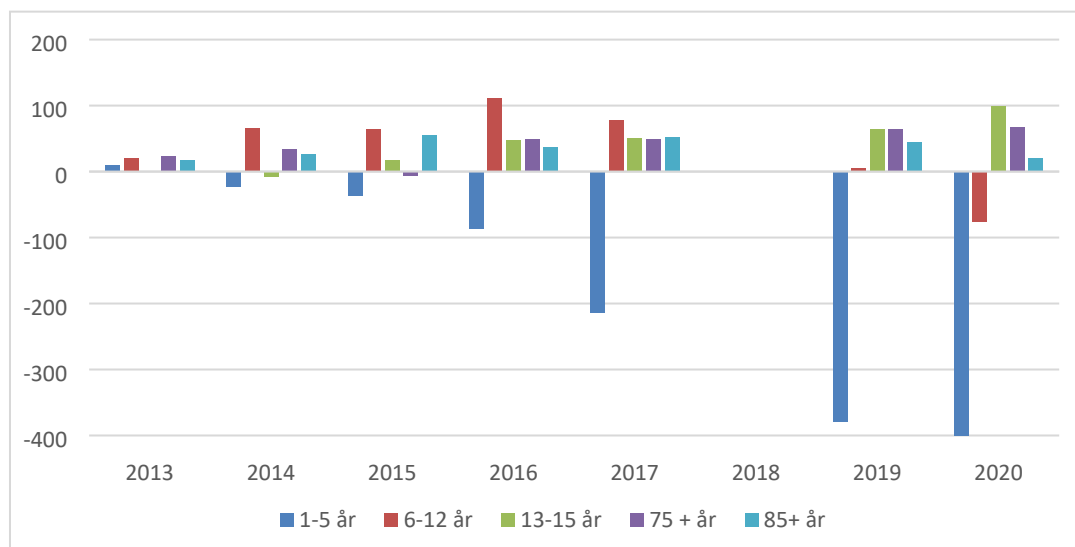

⁴ För år 2018 togs ingen ny årsprognos fram varpå underlagen från detta år saknas i diagrammen.

Lokalförsörjningsplan 2022-2031

Befolkningsprognos 2013–2022

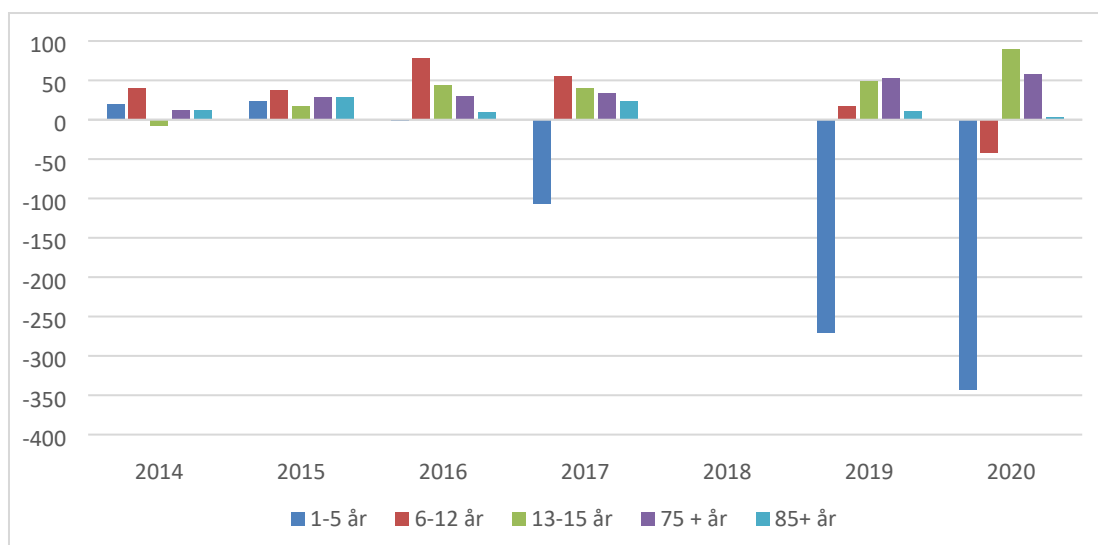
- Antalet individer i åldersgruppen 1–5 år överskattas kraftigt under hela prognosperioden. För år 2020 motsvarar överskattningen drygt 450 individer.
- Prognosen för antalet individer i övriga åldersgrupper har mindre avvikelser (upp emot 100 individer) där störst underskattning sker för individer i åldrarna 6–12 år från 2013-2017 och 13-15 åringar samt äldre än 75 år åren 2019-20.

Befolkningsprognos 2014–2023

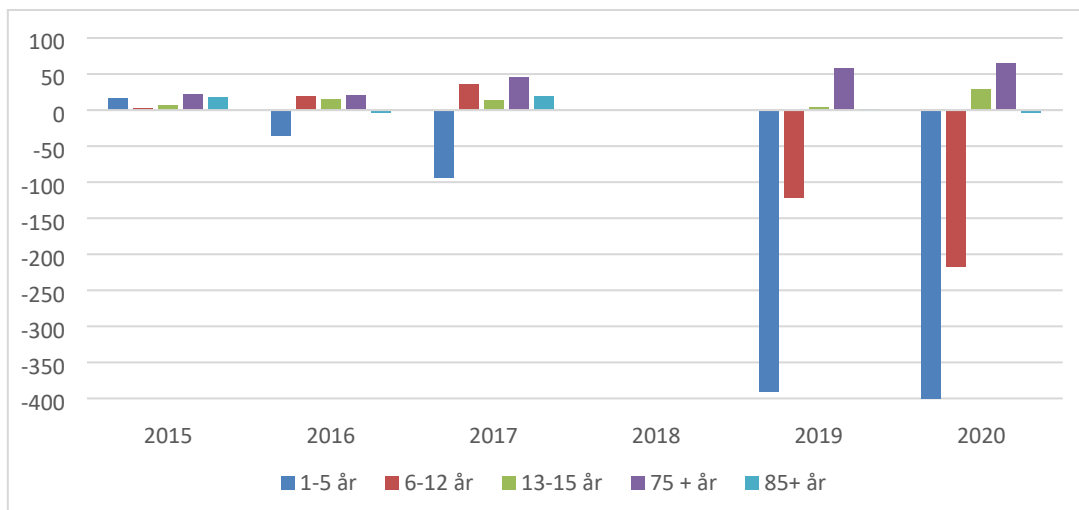
- Antalet individer i åldersgruppen 1–5 år överskattas kraftigt de två sista åren som redovisas i prognosperioden. För år 2020 motsvarar överskattningen med över 340 individer.
- Prognosen för antalet individer i övriga åldersgrupper följer det faktiska utfallet relativt samstämmigt även om en viss underskattning föreligger i merparten av prognosperioden, framförallt gäller detta 13–15 åringar för prognosåret 2020.

Lokalförsörjningsplan 2022-2031

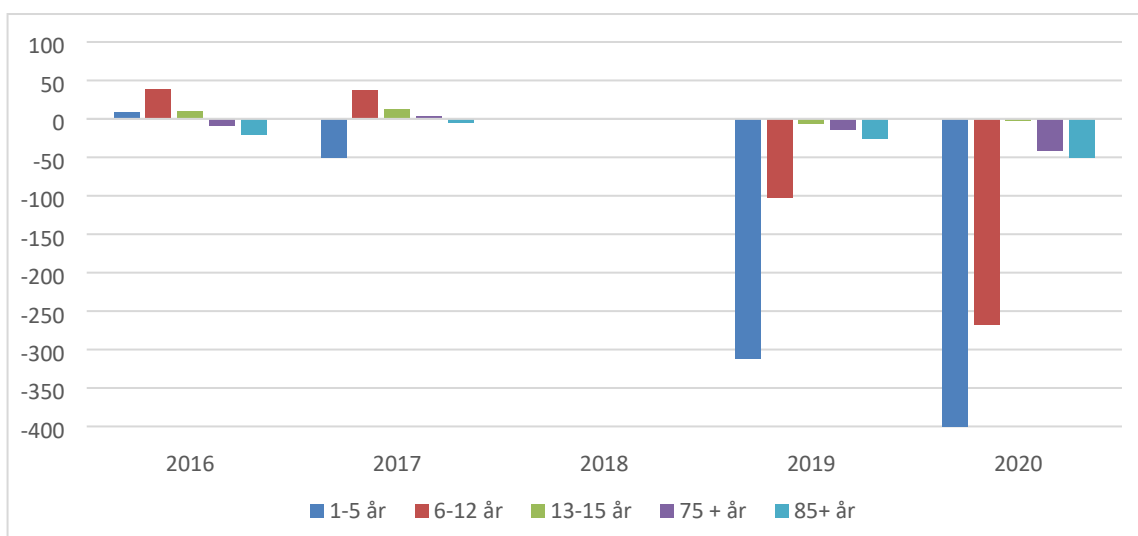
Befolkningsprognos 2015–2024

- Antalet individer i åldersgruppen 1–5 år överskattas under hela prognosperioden. För år 2020 motsvarar överskattningen nästan 500 individer.
- År 2020 är överskattningen för 6–12 åringar hög och uppgår till drygt 200 individer.
- År 2020 underskattas drygt 50 individer i åldersgruppen äldre än 75 år.
- Prognosen för antalet individer i övriga åldersgrupper följer det faktiska utfallet relativt samstämmigt även om en viss underskattning föreligger i merparten av prognosperioden.

Befolkningsprognos 2016–2025

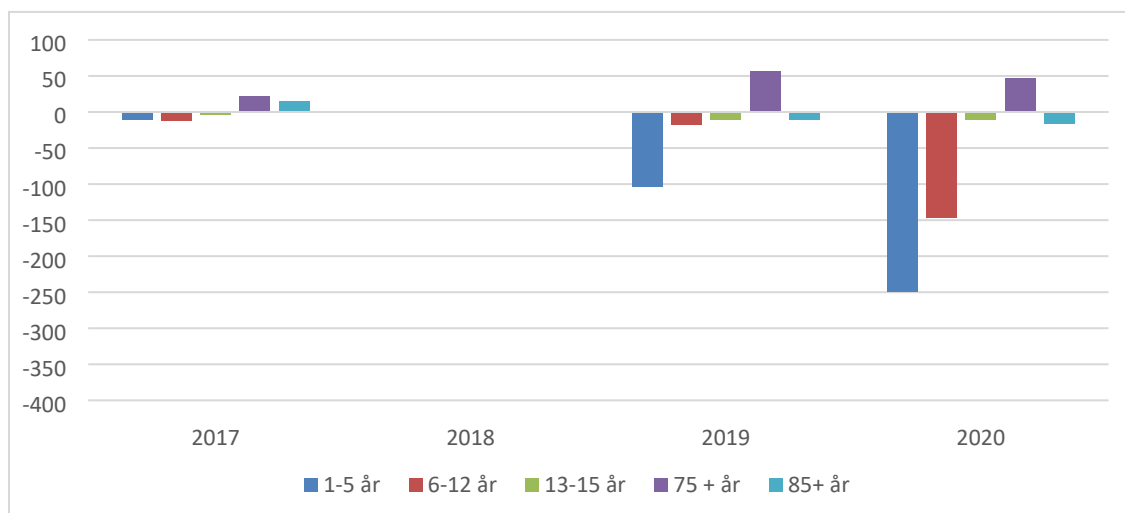
- Antalet individer i åldersgruppen 1–5 år överskattas med nästan 500 individer för år 2020.
- Antalet 6–12 åringar överskattas med drygt 250 individer år 2020.
- Prognosen och utfallet avseende övriga åldersgrupper är mycket samstämmiga.

Lokalförsörjningsplan 2022-2031

Befolkningsprognos 2017–2026

- Antalet individer i åldersgruppen 1–5 år överskattas med cirka 250 individer för år 2020.
- Antalet individer i åldersgruppen 6–12 år överskattas med cirka 150 individer för år 2020.
- Antalet äldre än 75 år underskattas med knappt 50 individer år 2020.

Verksamhetsspecifika prognoser

Med utgångspunkt i befolkningsprognosen beräknas efterfrågan på skola och förskola kommundelsvis. Efterfrågan baseras på antalet boende i kommundelen som väljer skola/förskola i samma kommundel.

För beräkning av efterfrågan på platser i vård- och omsorgsboende används en skattad andel av personer 65 år eller äldre som efterfrågar plats på boenden. Sedan multipliceras andelen med prognoserna för att räkna fram ett framtida platsbehov. För mer ingående analyser hänvisas till respektive nämnds lokalbehov längre fram i denna lokalförsörjningsplan.

Felkällor i prognoserna

Prognoserna har utgått från de faktiska förutsättningarna som var rådande när prognoserna togs fram, exempelvis planerat bostadsbyggande samt demografiska trender. Befolkningsprognosen måste betraktas och hanteras som en indikation på kommande demografiska trender snarare än en exakt utveckling. Det är därför viktigt att prognoserna regelbundet revideras och uppdateras för att uppnå en så träffsäker lokalresursplanering som möjligt.

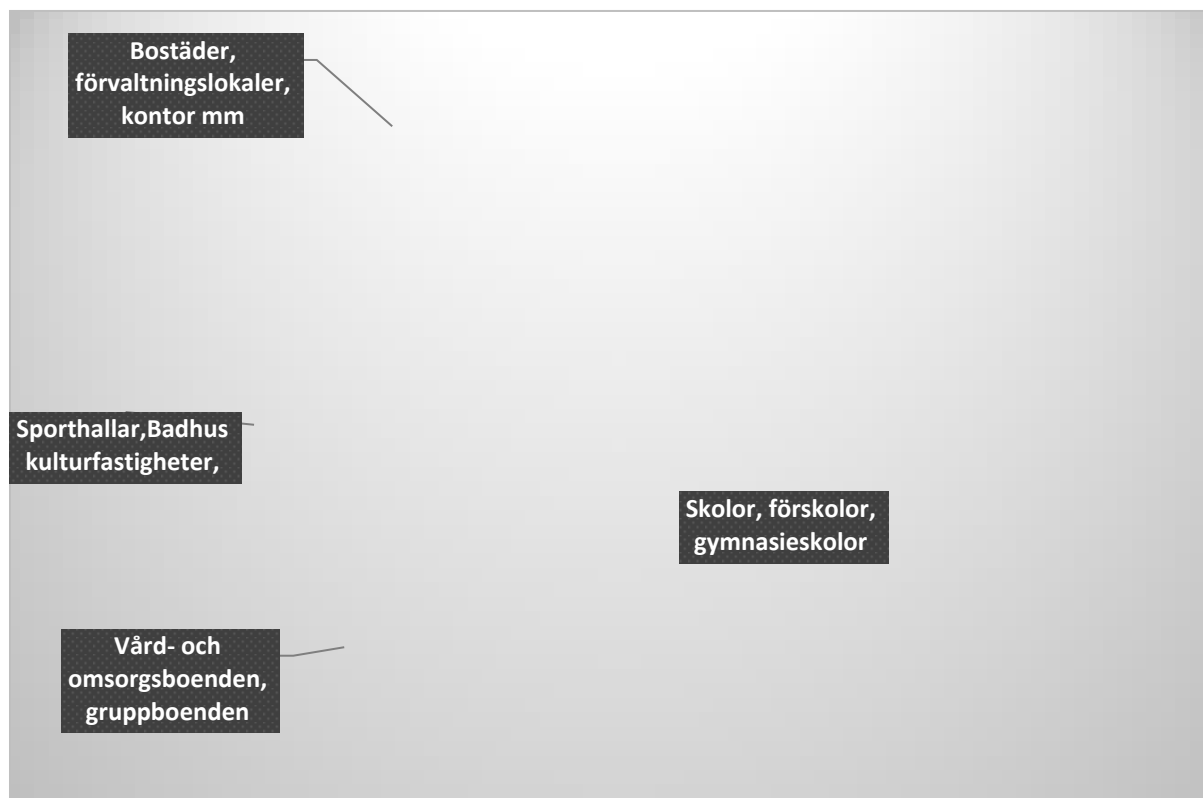
Lokalförsörjningsplan 2022-2031

5. Befintligt lokalbestånd

Danderyds kommun äger och hyr in lokaler för kommunala verksamhetsbehov. I kommunen är det tekniska kontoret och fastighetsnämnden som ansvarar för verksamhets- och kommersiella lokaler samt för externt inhyrda lokaler för kommunal verksamhet.

Fastighetsnämnden ansvarar vidare, genom fastighetsavdelningen, för förvaltning, drift och underhåll av huvuddelen av de ägda fastigheterna och lokalerna. Vissa kultur- och fritidsanläggningar samt vissa huvudsakligen historiska lokaler ägs av det kommunägda bolaget Djursholms AB. Försäljning och förvärv av mark och lokalfastigheter hanteras av kommunens plan- och exploateringsavdelning.

Kommunens fastighetsbestånd (byggnader/BTA) omfattade per den våren 2021 cirka 220 000 kvm varav 203 000 kvm ägs av kommunen och ca 17 000 kvm ägs av Djursholms AB. Utöver detta hyr kommunen in ca 6000 kvm av externa fastighetsägare. En mer ingående redogörelse av befintligt lokalbestånd inom respektive verksamhetsområde redovisas under respektive nämndavsnitt i denna lokalförsörjningsplan.

5.1 Fastighetsunderhåll

Fastigheter behöver underhållas för att inte förlora i värde. Ett eftersatt underhåll leder ofta till akuta reparationer som både kan bli dyra och leda till att hyresgäster måste evakueras. Det är kommunens fastighetsavdelning som ansvarar för att bedöma fastigheternas underhållsbehov och även genomföra det underhåll som fordras. En viktig del i arbetet med planerat underhåll är att arbeta utifrån med underhållsplaner som på längre sikt visar på nödvändiga åtgärdsbehov i fastigheterna.

En långsiktig underhållsplan möjliggör en framförhållning i planeringen av kommunens lokalförsörjning genom att nya lokaler kan byggas och ersätta fastigheter där underhållsbehovet bedöms vara mycket omfattande och inte anses vara ekonomiskt försvarbart att genomföra. I de fall där större underhållsarbeten planeras längre fram i tiden finns dessutom en möjlighet att i god tid planera för temporära lokaler för verksamheterna. Resultatet av en god underhållsplanering bidrar således till att akuta nödlösningar undviks och en mer kostnadseffektiv lokalförsörjning uppnås.

5.2 Lokalbehov

Nybyggnation, avveckling eller ombyggnad av verksamhetslokaler kräver politiska beslut, tid och resurser. Ett nybyggnadsalternativ där det saknas mark och/eller detaljplan för önskat verksamhetsändamål kan ta upp till fem-sex år att färdigställa beroende på överklagande av detaljplaner, LOU-hantering eller långa byggtider. Det långsiktiga lokalbehovet måste därför förankras redan på ett inledande skede i stadsbyggnadsprocessen för att säkerställa att mark för verksamhetsändamål blir tillgängligt. Investeringar i nya lokaler innebär dessutom stora kostnader för kommunen med långa avskrivningstider, drift- och hyreskostnader. Det är därmed av största vikt att prioriteringar och grundliga behovsanalyser görs innan nya projekt startar. Grundprincipen är att investeringar i nya lokaler endast får genomföras om verksamheten har ett långsiktigt lokalbehov som inte kan lösas inom det befintliga fastighetsbeståndet.

Ett lokalbehov kan även innebära att fastställa vilka lokaler som kan och bör avvecklas då ett kapacitetsöverskott råder. Det kan röra sig om specifika lokaler i kommundelar där efterfrågan på verksamhetsplatser minskar i framtiden. Ett avvecklande bör dock alltid ställas mot det underhållsbehov som fastigheten bedöms att ha samt vilka investeringar som redan gjorts i byggnaden.

6 Utbildningsnämnden

Behovsanalysen berör enbart förskola och grundskola. Behovet av gymnasieplatser tillgodoses i ett länsgemensamt samarbete. I kommunen finns även *British International School of Stockholm (BISS)*, en internationell skola som inte bedriver undervisning enligt svensk läroplan. BISS ingår inte i kapacitetsberäkningarna för grundskolan i denna behovsanalys.

1. Principer för utbud av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor

Skollagen fastställer att hemkommunen ska erbjuda vårdnadshavares barn plats i förskola i kommunal eller fristående verksamhet senast fyra månader från ansökan. Den erbjudna platsen ska vara vid en förskolenhet så nära barnets eget hem som möjligt⁵. För grundskolan gäller att hemkommunen har ansvaret för att det finns tillräckligt med utbildningsplatser för eleverna i hemkommunen. Ansvaret innebär en skyldighet att erbjuda grundskola och att vid utformningen beakta vad som är ändamålsenligt ur kommunikationssynpunkt för eleven. I Danderyd är intentionen för utbudet:

- **Förskola och pedagogisk omsorg.** Det ska finnas möjligheter för barnen att vara inskrivna på en förskola i kommunen som helhet.
- **Förskoleklass, grundskolans årskurs 1 till och med 6.** Det ska finnas möjligheter för eleverna att vara inskriven på en grundskola i egna kommundelen.
- **Grundskolans årskurs 7 - 9.** I utbudet av skolplatser betraktas kommunen som en helhet.

2. Metod och underlag

Behovsanalysen bygger på en jämförelse mellan det behov av platser som prognosticeras för kommande tioårsperiod med den kapacitet som finns i kommunen i form av förskola, pedagogisk omsorg samt grundskola. Prognoser görs både för kommunen som helhet och för varje kommundel separat.

Efterfrågan på förskoleplatser beräknas utifrån den andel som väljer förskola i respektive kommundel. Andelen pendlar vanligtvis mellan 90–95%. Efterfrågan på skolplatser beräknas genom att samtliga individer, boende i kommunen eller kommundelen, räknas med i prognosen.

⁵ Skollagen 2010:800 8 kap 3–5 §§, 14–15 §§

Barn och elever från andra kommuner som går i förskola och skola i Danderyd är inte medräknade i underlaget. Kommunens skyldighet är att säkerställa ett tillräckligt antal platser för den egna kommunens barn och elever.

Behovsanalysen bygger på följande underlag:

- Bostadsbyggande och befolkningsprognos för åren 2022–2031
- Aktuell statistik ur det skoladministrativa systemet avseende elev- och barnantal på skolor och förskolor.
- Underlag från förskolor och skolor beträffande kapacitet. De fristående förskolorna har godkännande för ett begränsat antal barn.

3. Bedömning av kapacitet i förskolor och grundskolor

För varje förskola och skola beräknas en maximal kapacitet, dvs maxantalet barn eller elever som är möjligt att bedriva verksamhet med i den lokal som används. För de fristående förskolorna utgörs kapaciteten det antal barn som är angivet i godkännandet. För övriga verksamheter bygger det på en av förskolor och skolor angiven pedagogisk kapacitet. Den pedagogiska kapaciteten bygger på grupp-/klasstorlek utifrån pedagogisk hänsyn. Kapaciteten ska endast ses som en ungefärlig uppskattning av en skolas eller förskolas maximala elev- eller barnantal. Olika typer av pedagogik eller regelverk mm, är faktorer som kan påverka lokalernas maxkapacitet. Skolornas och förskolornas kapacitet kan därför komma att ändras från år till år trots att inga förändringar i de fysiska lokalerna har gjorts. Även förnyade bedömningar av samma lokal/verksamhet kan innebära att kapacitetsuppgifterna revideras.

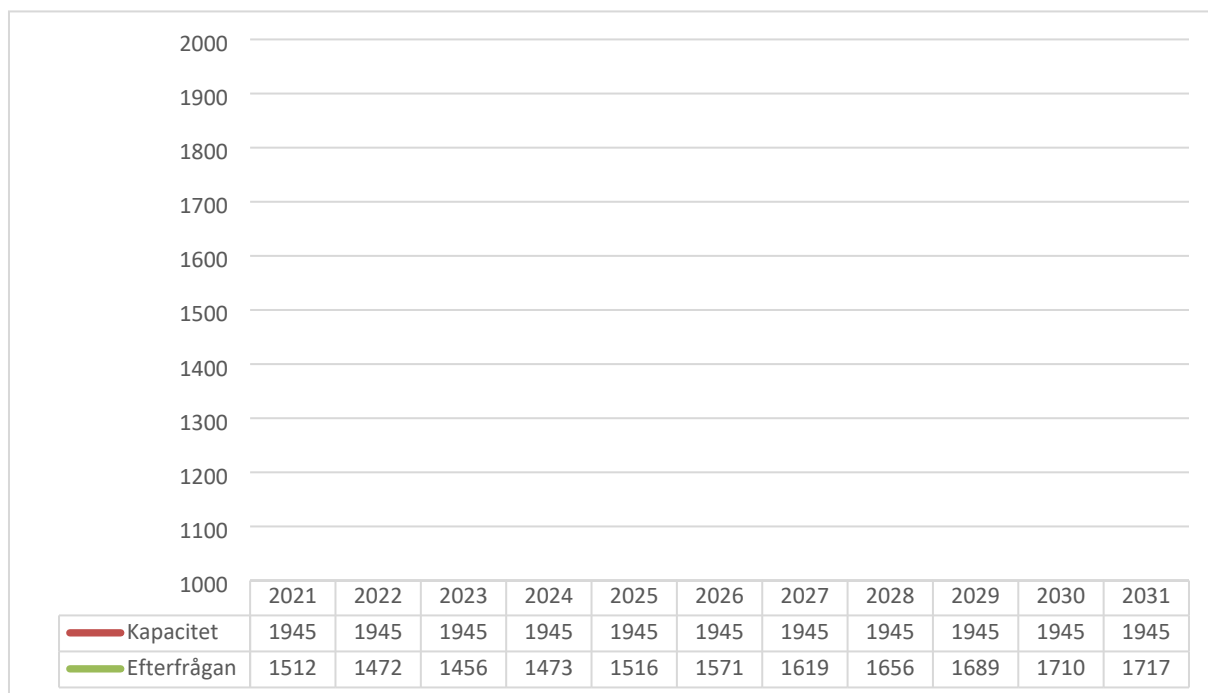
För en del skolor utgörs dessutom en del av kapaciteten av tillfälliga lokaler i paviljongform. För dessa verksamheter är således kapaciteten beroende av aktuellt hyresavtal samt att lokalerna medges bygglov.

Alla planerade kapacitetsökningar i form av nya skolor och förskolor är inte redovisade i diagrammen i kommande avsnitt i rapporten. Anledningen till detta är den stora osäkerheten kring färdigställandedatum för respektive projekt. Alla kommande projekt redovisas därför i en separat tabell där behovet avseende färdigställandedatum anges.

4. Kommunövergripande prognoser för skola och förskola

Efterfrågan på skol- och förskoleplatser är beräknade utifrån barn och elever som är folkbokförda i kommunen den kommande tioårs perioden. Angiven kapacitet inkluderar fristående skolor och förskolor och avser bedömd kapacitet år 2021 om inget annat anges.

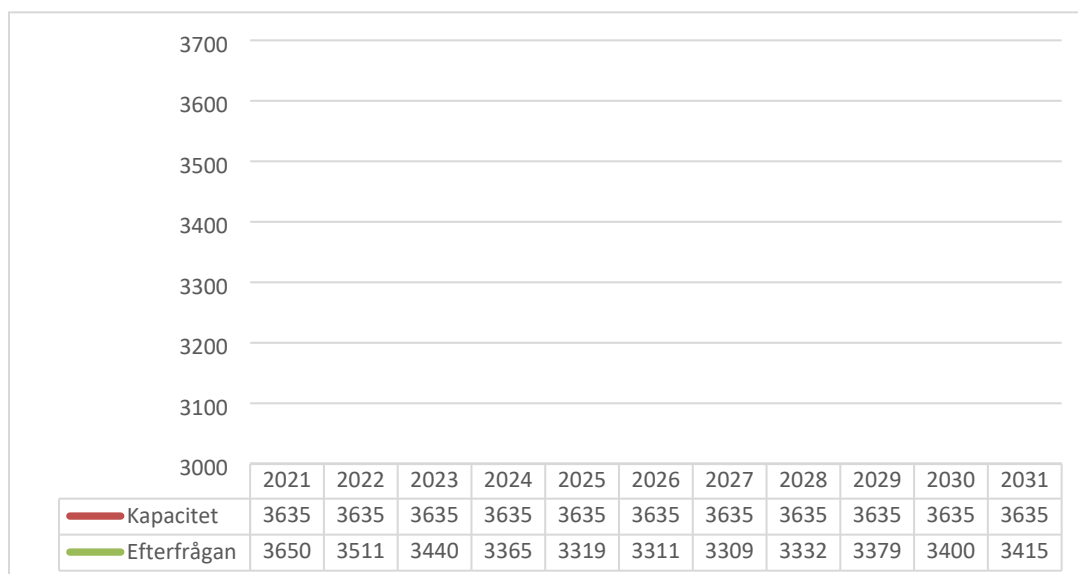
Förskola totalt, Danderyds kommun

Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun, beräknad utifrån att 95% av de folkbokförda i Danderyds kommun även väljer förskola i kommunen.

Prognosen innefattar samtliga förskoleverksamheter inklusive familjedaghem som är verksamma i kommunen. Efterfrågan på förskoleplatser bedöms öka från år 2023 och framåt. Nuvarande kapacitet är tillräcklig under hela prognosperioden fram till år 2031.

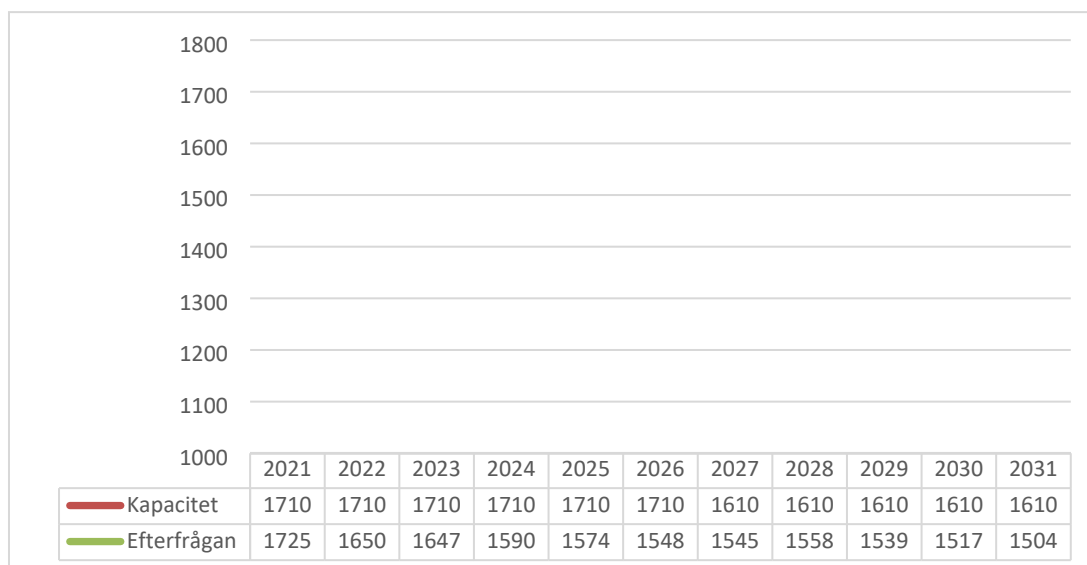
Skola F-6 totalt, Danderyds kommun

Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 6–12 åringar väljer skola i kommunen.

Sett till hela prognosperioden sjunker efterfrågan på grundskoleplatser i årskurserna F-6 jämfört med nuläget 2021. Det finns en överkapacitet på cirka 300 platser årligen under perioden. Från år 2027 ökar antalet individer i grundskoleålder.

Skola åk 7–9 totalt, Danderyds kommun

Elever 13–15 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 13–15 åringar väljer skola i kommunen.

Från år 2021 och framåt, sjunker efterfrågan. Under åren 2024–2028 noteras en överkapacitet på ca 100–150 platser. I slutet av 2027 kommer Mörbyskolans paviljong avetableras varpå kapaciteten sjunker med 100 platser.

Lokalförsörjningsplan 2022-2031

5. Kommundelsprognoser, förskola.

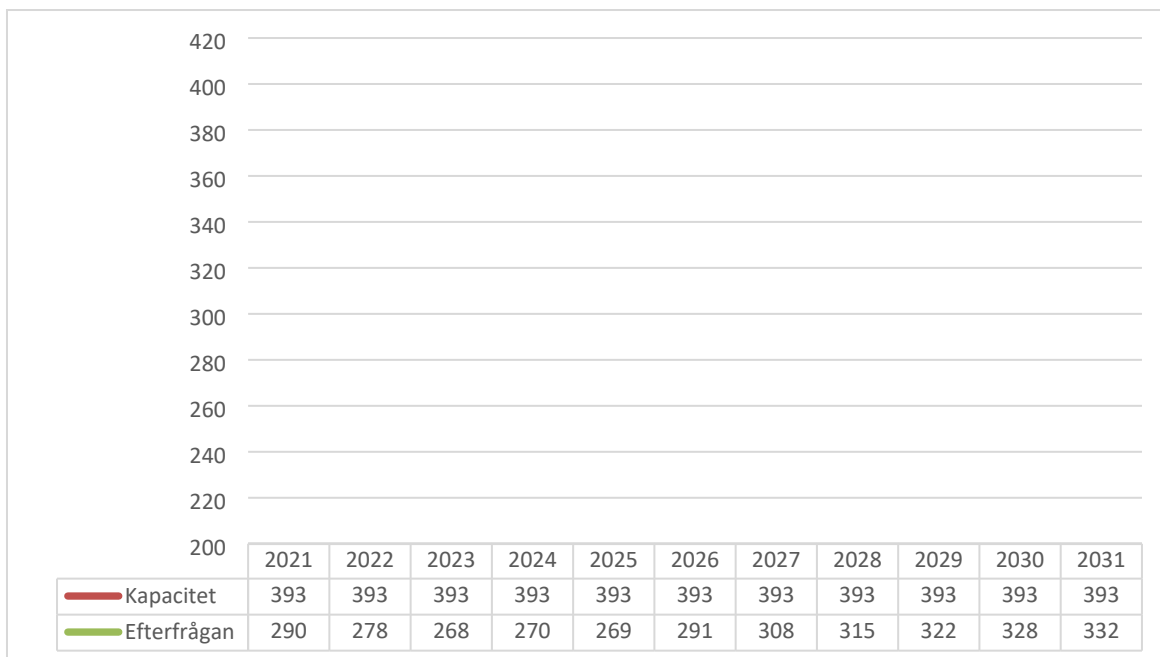
Danderyds förskolor, både fristående och kommunala, har idag en överkapacitet av platser. Prognosen visar dock på en långsiktig ökning av antal barn över tid i alla kommunalar främst med anledning av planerad nybyggnation av bostäder och efterföljande inflyttning. Det kommer att finnas en fortsatt överkapacitet av platser i Enebyberg. I Djursholm avvecklades det två kommunala förskolor 2019 vilket innebär att antalet platser minskar med 110 stycken och att efterfrågan mot slutet av prognosperioden kommer att vara högre än kapaciteten. Beredskap för att ta ytterligare lokaler i anspråk för förskola om så skulle behövas är därför viktigt. Största ökningen av 1-5 åringar noteras i kommundelen Västra Danderyd. Överkapacitet i form av tomma platser medför att betydande ekonomiska resurser måste tas från den pedagogiska verksamheten för att finansiera hyreskostnader för lokaler som inte används. I nuläget håller flera förskolor avdelningar "vilande" då det finns ett stort överskott på platser. I genomsnitt uppgår hyran för en avdelning på en förskola till ca 310 000 kr/år. Att betala hyror för "vilande" avdelningar innebär främst lägre personaltätthet vilket medför kvalitetsförsämring för de inskrivna barnen. I samband med placeringsarbetet i januari/februari 2021 har uppmärksamats att en översyn av kapaciteten i de fristående förskolorna är nödvändig. I dagsläget finns en relativt hög diskrepans mellan den kapacitet som finns dokumenterad i respektive förskolas tillstånd och det faktiska antalet barn som förskolorna tar emot.

5.1 Enebyberg 1 - 5 åringar.

Nuläge - Förskolor i kommundelen

Förskolans namn	Regi	Kapacitet (Bedömning år 2021)	Antal placerade februari 2021 (Ej DK)	Fastighetsägare
Skogsgläntans förskola	Kommunal	90	93 (24)	Danderyds kommun
Enebo förskola	Fristående	30	22 (3)	Privat
Enebydungen förskola	Fristående	100	92 (10)	Danderyds kommun
Krubban	Fristående	28	28 (6)	Privat (villa)
Svenska kyrkans förskola i Enebyberg	Fristående	35	27 (2)	Danderyds kommun
Rosenvägens förskola	Kommunal	75	74 (4)	Danderyds kommun
Enebybergs Montessoriförskola	Fristående	35	24 (4)	Danderyds kommun
Totalt		393	360 (53)	

Av kommundelens totalt 360 inskrivna barn i februari 2021 är 53 boende i en annan kommun.

Prognos: Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 1–5 åringar väljer förskola i kommundelen.

Prognosen visar en överkapacitet av platser i Enebyberg under hela tidsperioden. Andelen barn i kommundelens förskolor som kommer från annan kommun är ca 15% vid mätning i februari 2021. Enebyberg är den kommundel i Danderyd som för närvarande har flest antal barn i förskolor som är folkbokförda i en annan kommun.

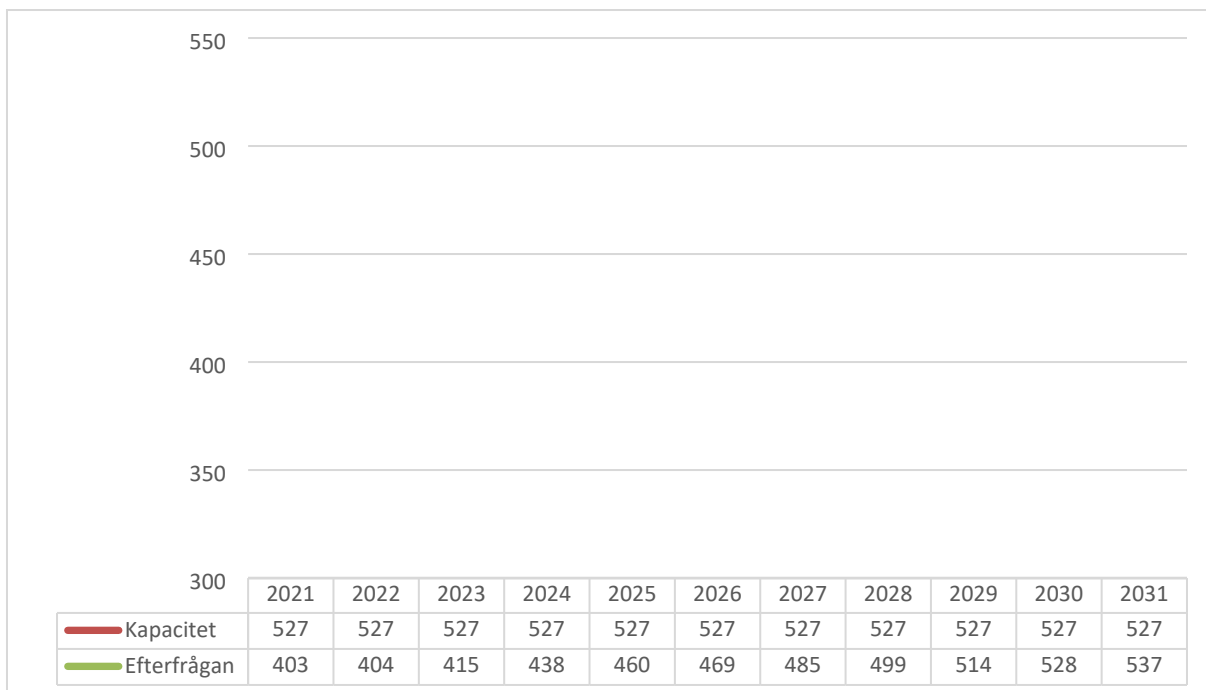
Ytterligare kapacitet för förskolan behövs inte under den kommande prognosperioden.

5.2 Djursholm 1 - 5 år

Nuläge - Förskolor i kommundelen

Förskolans namn	Regi	Kapacitet (Bedömning år 2021)	Antal placerade februari 2021 (Ej DK)	Fastighetsägare
Altorps förskola	Kommunal	75	59 (24)	Danderyds kommun
Svalans Montessoriförskola Djursholm	Fristående	60	58 (3)	Danderyds kommun
Rindavägens Montessoriförskola Svalan	Fristående	40	36 (5)	Privat (villa)
Futura Int Pre School	Fristående	65	70 (24)	Danderyds kommun
Hildingavägen	Kommunal	75	76 (1)	Danderyds kommun
Vendestigens förskola	Fristående	25	16 (1)	Privat
Äventyret - Friluftsförskolor	Fristående	55	52 (8)	Danderyds kommun
Småbarnsskolan	Fristående	67	59 (0)	Danderyds kommun
Svea Montessoriförskola	Fristående	30	28 (2)	Danderyds kommun
Änglagaraget - Svenska kyrkans förskola i Djursholm	Fristående	35	34 (0)	Privat
Totalt		527	488 (68)	

Av kommundelens totalt 488 inskrivna barn i februari 2021 är 68 boende i en annan kommun.

Prognos: Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 1–5 åringar i kommundelen väljer förskola i kommundelen.

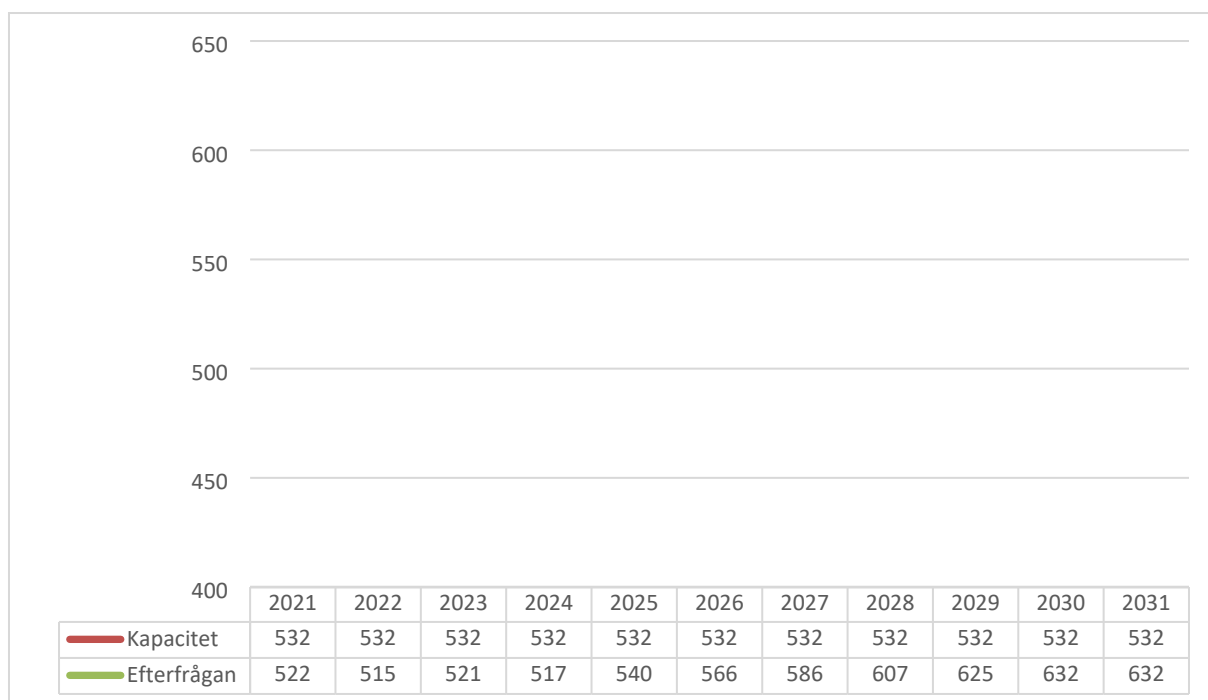
Under första halvan av prognosperioden finns ett överskott av förskoleplatser i kommundelen. Mot slutet av prognosperioden överstiger efterfrågan antalet tillgängliga platser. Även om prognoserna på längre sikt är osäkra är det nödvändigt att ha en beredskap, och möjlighet att, relativt snabbt kunna öka antalet platser i kommundelen. Då det är ett förhållandevis litet kapacitetsunderskott bör befintliga lokaler kunna anpassas för en högre kapacitet.

5.3 Västra Danderyd 1 - 5 år

Nuläge - Förskolor i kommundelen

Förskolans namn	Regi	Kapacitet (Bedömning år 2021)	Antal placerade februari 2021 (Ej DK)	Fastighetsägare
Borgens förskola	Kommunal	75	68 (3)	Danderyds kommun
Svalans Montessori Danderyd	Fristående	95	88 (7)	Danderyds kommun
Förskolan Sätra Äng	Kommunal	65	64 (16)	Danderyds kommun
Imagination International AB	Fristående	20	11 (6)	Privat
Kevinge förskola	Kommunal	75	75 (3)	Danderyds kommun
Nora Herrgårds förskola	Kommunal	102	108 (1)	Danderyds kommun
Vitsippans förskola	Kommunal	70	67 (3)	Danderyds kommun
Familjedaghemmet Enbusken	Fristående	12	10 (2)	Egen bostad
Nora familjedaghem	Fristående	18	15 (3)	Egen bostad
Totalt		532	506 (44)	

Förskolornas och den pedagogiska omsorgens totala kapacitet uppgår till 532 platser varav 506 platser är belagda i februari 2021. 44 av barnen är skrivna i en annan kommun än Danderyd.

Prognos: Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 95% av alla folkbokförda 1–5 åringar boende i kommundelen väljer förskola i kommundelen.

De närmaste åren råder balans mellan platser och efterfrågan vilket avspeglas i statistiken. Andelen barn i kommundelens förskolor som kommer från annan kommun är ca 9% vid mätning i februari 2021. Det skiljer mycket mellan förskolorna hur stor andel barn som kommer från andra kommuner från 1% till 48%.

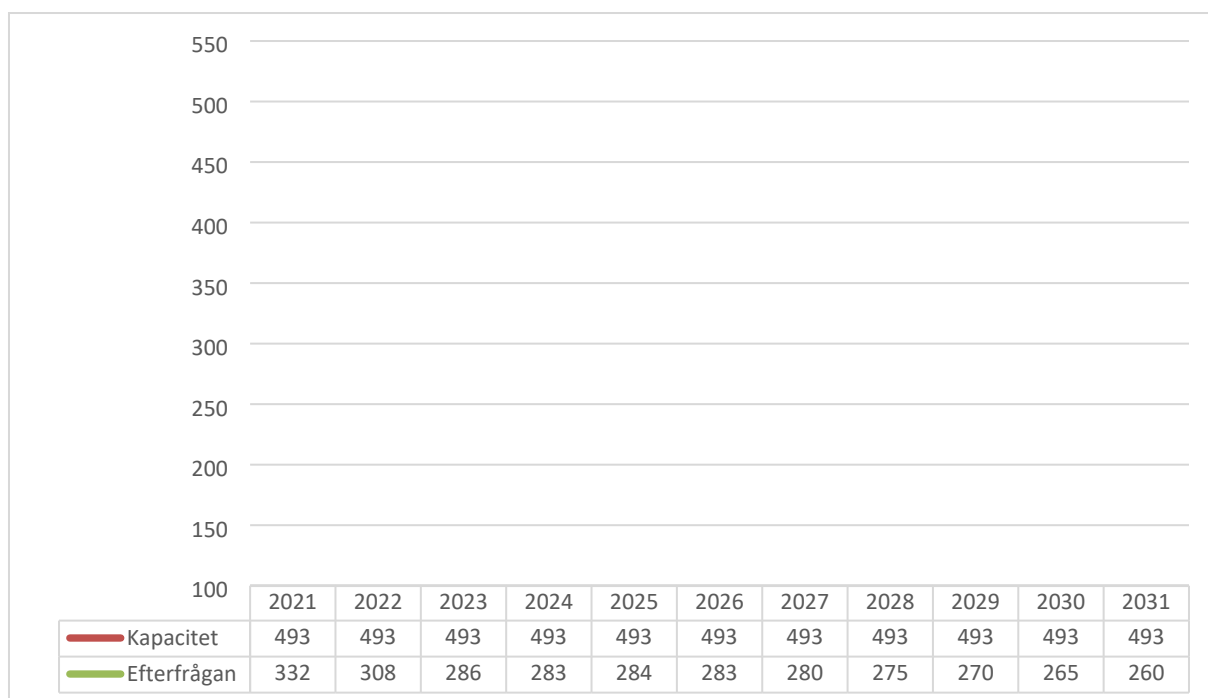
Behovet ökar långsiktigt och antalet platser för förskolan kommer behöva utökas i kommundelen. I området planeras det för en utökning av Kevingskolan. I samband med projektet bör även Kevinge förskola utökas till totalt sex avdelningar om cirka 100 platser. För att möta efterfrågan av förskoleplatser är det fördelaktigt om lokalerna kan växel användas mellan skola och förskola för att möta högre efterfrågan under kortare perioder.

5.4 Stocksund 1 - 5 år

Nuläge - Förskolor i kommundelen

Förskolans namn	Regi	Kapacitet (Bedömning år 2021)	Antal placerade februari 2021 (Ej DK)	Fastighetsägare
Förskolan Villa Solvi	Fristående	35	35 (3)	Privat
Prästkragens förskola	Fristående	80	19 (5)	Danderyds kommun
Charlottenbergs förskola	Fristående	60	35 (11)	Danderyds kommun
Skattkistan	Fristående	40	15 (1)	Danderyds kommun
Gränggårdets förskola	Kommunal	40	39 (0)	Danderyds kommun
Kyrkbackens förskola	Fristående	35	31 (0)	Privat
Montessoriförskolan Solvändan	Fristående	45	45 (0)	Danderyds kommun
Tranbär förskola	Fristående	45	26 (0)	Privat
Majstigens förskola	Kommunal	55	44 (1)	Danderyds kommun
Trappgränds Montessoriförskola	Kommunal	58	59 (2)	Danderyds kommun
Totalt Stocksund		493	348 (23)	

Av kommundelens totalt 348 inskrivna barn i februari 2021 är 23 boende i en annan kommun.

Prognos: Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 95% av alla folkbokförda 1–5 åringar boende i kommundelen väljer förskola i kommundelen.

Det kommer att vara en överkapacitet av platser under hela prognosperioden. Byggnationer söder om Danderyds sjukhus kan visserligen bidra till en viss ökad efterfrågan på plats i förskolor i Stocksund som ligger geografiskt nära. I områdets sydvästra del, Mörbylund, kommer en förskola att uppföras i bottenvåningen på ett flerbostadshus. Förskolan kommer att ha en kapacitet för cirka 100 barn. Denna förskola är tänkt att ersätta den befintliga Prästkragens förskola som idag har en kapacitet för upp till 80 barn. Den nya förskolan innebär således en utökning om ca 20 platser i området.

6. Behovsanalys grundskola 6–12 år

Andelen elever folkbokförda i Danderyd som väljer skola i hemkommunen är 83%⁶ för förskoleklass till årskurs 3 och 81% för elever i årskurs 4 - 6. En genomgång av skolorna utanför kommunen där elever från Danderyd går märks framförallt internationella skolor, samt musikklasser i Stockholm och i Täby för elever i årskurs 4 - 9.

Totalt sett är antalet elever som kommer från andra kommuner till skolor i Danderyd i samma storleksordning som antalet Danderydselever som väljer skola i andra kommuner.

Kapaciteten i skolan utgår ifrån antal hemklassrum och ett uppskattat maxantal elever i varje klass. Lokalernas beskaffenhet har stor inverkan på det möjliga maxantalet. Många skolor har gamla byggnader med klassrum som begränsar antalet elever. Kapacitet bygger också på andra utrymmen än klassrum som matsal, idrottslokaler och specialsalar (hemkunskap, slöjd etc). Kapaciteten kan komma att ändras beroende på vilket typ av verksamhet som bedrivs. Kapacitetsuppgifterna ska därför ses som schabloner utifrån en nulägesbedömning. Där kapaciteten bygger på att det finns paviljonger är även skolans kapacitet utan dessa redovisad.

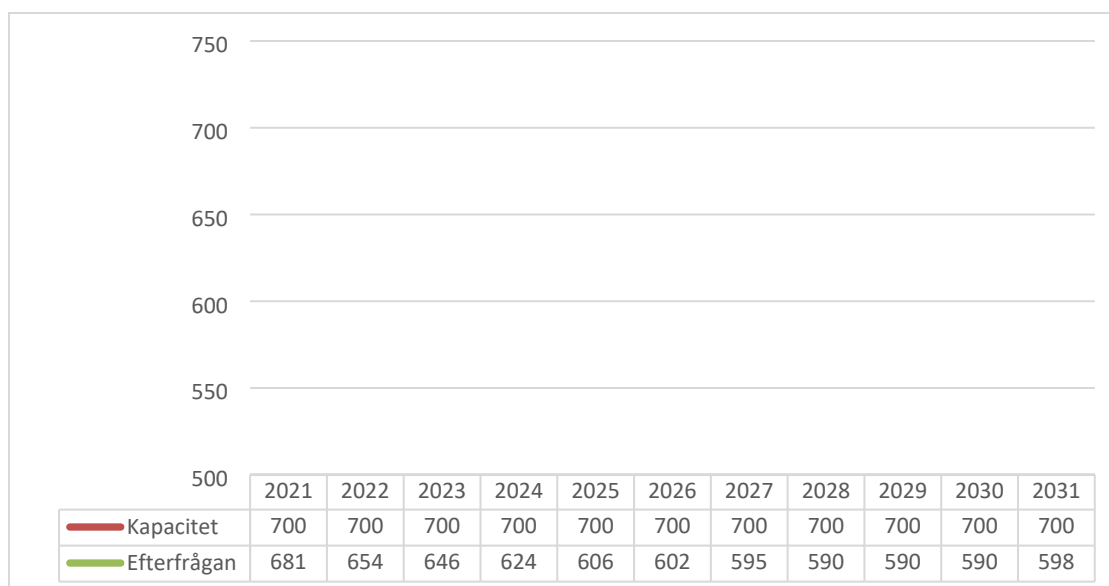
6.1 Enebyberg, elever 6 - 12 år

Skolor i kommundelen

Skolans namn och regi	Kapacitet (Bedömning år 2021)	Årskurser	Antal inskrivna februari 2021 (ej DK)	Kapacitet i permanenta lokaler	Kapacitet i tillfälliga paviljonger	Fastighetsägare
Enebybergs skola (kommunal)	700	F-6	673 (46)	500	200	Danderyds kommun Djursholms AB

Totalt har skolan 673 elever inskrivna. Av dessa är 46 bosatta i annan kommun. Ca 30% av den totala kapaciteten utgörs av tillfälliga paviljonger.

⁶ mätning läsåret 2019/20 relativt till befolkningsmängd 2019-12-31

Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 6–12 åringar boende i kommundelen väljer skola (F-6) i kommundelen.

Enebybergs skola omfattar byggnaderna Brageskolan, Enebyskolan, samt temporära paviljonger. Det ger en total kapacitet för 700 elever inklusive paviljonger. Enligt befolkningsprognosen minskar antalet elever framöver. Överkapaciteten kan lösas med stegvis avetablering av paviljonger.

Kommunfullmäktige har i mars 2020 beslutat om den framtida inriktningen för skollokaler i Enebyberg. Paviljongerna ska ersättas med permanenta lokaler och en ny idrottshall ska uppföras på Brageskolans tomt. Med hänsyn till områdets geografiska placering samt osäkerheten kring framtida bostadsbyggande är det på lång sikt (10–20 år) är det viktigt att antalet skolplatser i Enebyberg dimensioneras med en viss marginal. Antalet platser i Enebyberg bör uppgå till 700 motsvarande 4 paralleller i årskurserna F-6. Den planerade överkapaciteten för framtida bostadsbyggande bör hanteras särskilt i pågående översyn av skolpeng och lokalkostnader.

6.2 Djursholm, elever 6 - 12 år

Skolor i kommundelen

Skolans namn och regi	Kapacitet (Bedömning år 2021) ⁷	Årskurser	Antal inskrivna februari 2021 (ej DK)	Fastighetsägare
Ekebyskolan (kommunal)	300	F-6	271 (16)	Danderyds kommun
Elevverket (fristående)	240 ⁸ (Embla 9-ca 170 platser, Sökvabäck 7 ca 70 platser)	F-6	171 (8)	Danderyds kommun
Vasaskolan (kommunal)	400	F-6	306 (14)	Danderyds kommun
Vendestigens skola (fristående)	75	F-6	59 (25)	Danderyds kommun
Ösbyskolan (fristående)	100	F-3	97 (2)	Danderyds kommun
Vakanta lokaler i kommundelen	100 ⁹			Danderyds kommun
Totalt	1215		904 (65)	

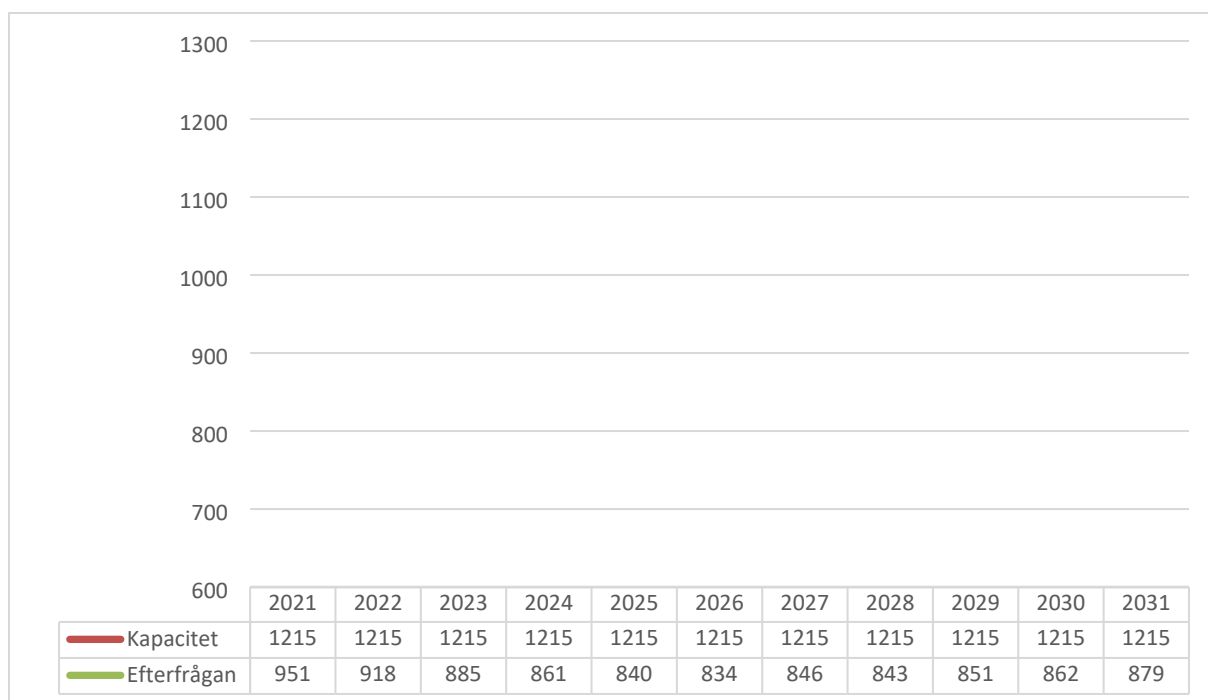
Totalt har skolorna 904 elever inskrivna i kommundelen. Av dessa är 65 bosatta i annan kommun.

⁷ Kapaciteten i kommundelen har i årets lokalförsörjningsplan minskat med 10 platser. En privatägd lokal ingår inte längre i kapacitetsunderlaget samt att nya bedömningar av kapaciteten i tidigare Svalnässkolan har genomförts av den nya fristående skolhuvudmannen.

⁸ Kapaciteten utgörs av två lokaler, Fastigheterna Embla 9 samt Sökvabäck 7. Elevverket avser att avveckla lokalen inom fastigheten Sökvabäck 7 från hösten 2023 varpå kapaciteten kommer att minska med motsvarande 70 platser i kommundelen.

⁹ Antalet skolplatser i vakanta lokaler tillhörde i föregående års lokalförsörjningsplan Vasaskolan och redovisades som en kapacitet på den enheten. Lokalerna är i dagsläget vakanta (Våren 2021) och redovisas därför separat.

Lokalförsörjningsplan 2022-2031

Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 6–12 åringar boende i kommundelen väljer skola (F-6) i kommundelen.

Antalet elever minskar successivt fram till 2025 och det kommer att finnas ett överskott på skolplatser i kommundelen. Efter år 2025 ökar efterfrågan något men en överkapacitet föreligger fortfarande. Fastigheten Embla 9, tidigare Svalnässkolan, har en markant ökad kapacitet jämfört med tidigare underlag. Anledningen är att den fristående aktör som nu bedriver skola i fastigheten, bedömer kapaciteten väsentligt högre än den tidigare kommunala skolenheten.

Från hösten 2023 kommer antalet platser i kommundelen minska med ca 70 stycken då skollokalen vid fastigheten Sökvabäck 7 inte kommer att användas som skollokal. Kapaciteten kommer dock vara fullt tillräcklig även efter det. Det finns ingen eller mycket liten planering för nybyggnation av bostäder i kommundelen.

Då andelen elever sjunker görs en översyn av kapaciteten i kommundelen. Delar av det totala antalet platser kan under perioder med låg efterfrågan ställas om till andra verksamheter. En pågående översyn av vilka lokaler som skulle kunna vara lämpliga för detta pågår. När efterfrågan ökar ska dessa lokaler åter kunna användas för skolverksamhet.

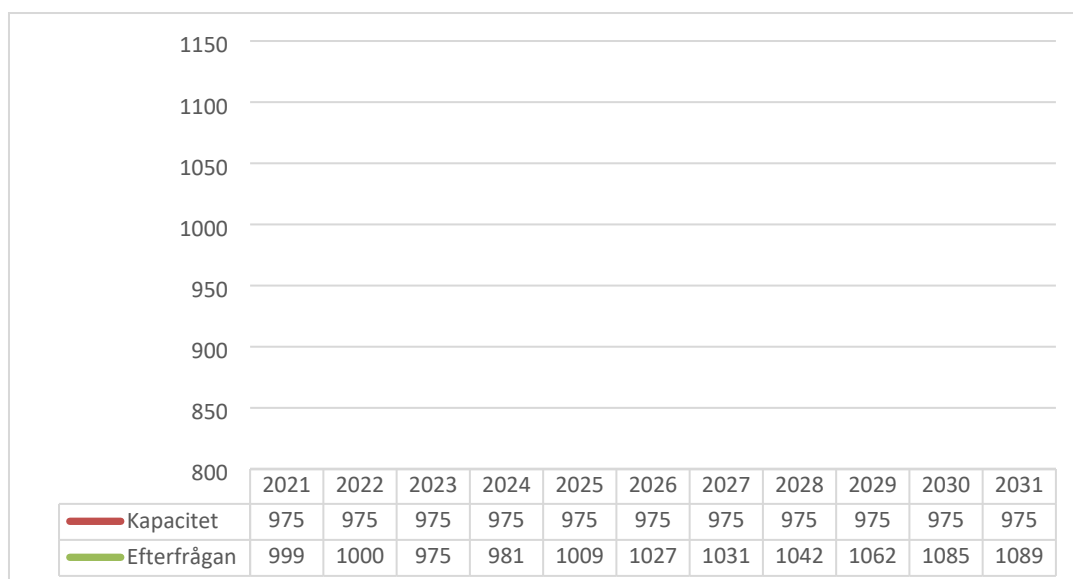
6.3 Västra Danderyd, elever 6 - 12 år

Skolor i kommundelen

Skolans namn och regi	Kapacitet (Bedömning år 2021)	Årskurser	Antal inskrivna februari 2021 (Ej DK)	Fastighetsägare
Baldersskolan (kommunal)	200	F-3	177 (3)	Danderyds kommun
Danderyds Montessoriskola (fristående)	125	F-6	126 (45)	Danderyds kommun
Kevingskolan (kommunal)	300 ¹⁰	F-6	279 (25)	Danderyds kommun
Kyrkskolan (kommunal)	350	F-6	361 (13)	Djursholms AB
Totalt	975		943 (86)	

Den totala kapaciteten uppgår i kommundelen till 975 platser. Antalet elever uppgår till 943 varav 86 är bosatta i en annan kommun.

¹⁰ Kapaciteten på Kevingskolan har jämfört med lokalförsörjningsplan för åren 2021–2030 minskat med 50 platser. Detta eftersom särskolan har blivit lokaliserad på skolan och disponerat två klassrum motsvarande 50 platser.

Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 6–12 åringar boende i kommundelen väljer skola (F-6) i kommundelen.

I Västra Danderyd är kapaciteten de närmaste åren tillräcklig för behovet men inom några år kommer antalet elever att öka. En ny/utbyggd Kevingskola behövs från år 2027 enligt nuvarande befolkningsprognos. Det är dock viktigt att bostadsbyggnadstakten och inflyttning till kommundelen bevakas noggrant så att efterfrågan och kapaciteten balanseras. För närvarande finns en avvikelse i förväntad elevökning i Kevingskolan jämfört med det faktiska antalet barn som nu finns i området.

Den framtida Kevingskolan bör utformas för upp till 3 paralleller i en F-6 organisation då flertalet tillkommande bostäder planeras uppföras i området. Skolan har en central placering i kommunen och ligger i närheten av kollektivtrafik vilket gör skolans möjlighet att växa till ett prioriterat behov. Skolans lokaler bör vara flexibla och kunna ställa om mellan skola och förskola vid tider av hög eller låg efterfrågan i respektive verksamhetstyp. Då prognoserna över förväntad inflyttning måste betraktas som osäkra finns det dock en möjlighet till att ingen utökning av kapaciteten på Kevingskolan eller Kevinge förskola är nödvändig inom den kommande tioårsperioden. Det är därför viktigt att prognoserna löpande följs upp och att förnyade behovsbedömningar görs kontinuerligt.

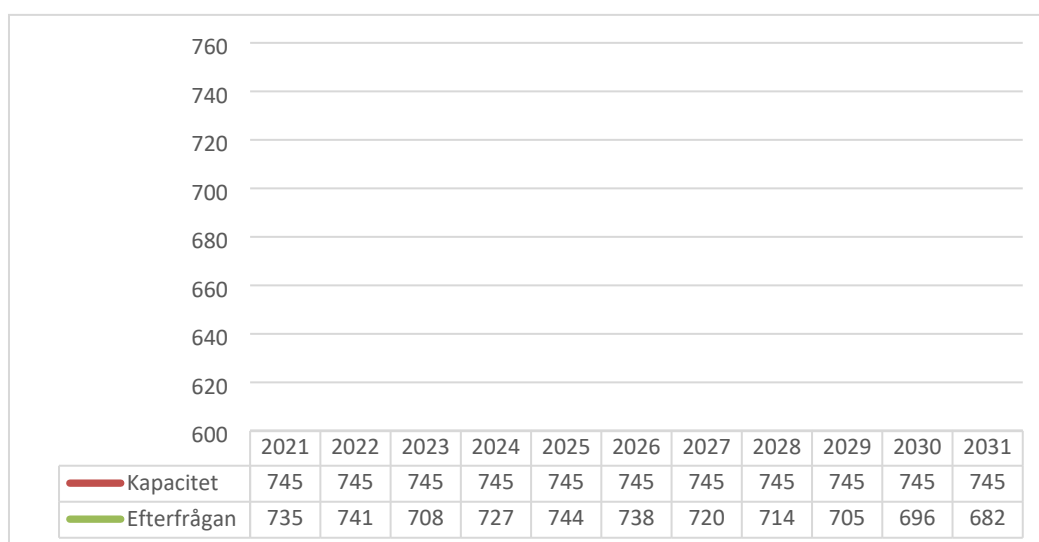
Fram till dess att en ny skola eller ombyggd skola kan vara på plats är det viktigt att nuvarande lokaler på Kevingskolan underhålls och anpassas till den verksamhet som finns där idag.

6.4 Stocksund, elever 6 - 12 år

Nuläge skolor i kommundelen

Skolans namn och regi	Kapacitet (Bedömning år 2021)	Årskurser	Antal inskrivna februari 2021 (ej DK)	Fastighetsägare
Långgångsskolan (kommunal)	225	F-3	197 (2)	Danderyds kommun
Stocksundsskolan (kommunal)	520 ¹¹	F-6	487 (16)	Danderyds kommun
Totalt	745		684 (18)	

Den totala kapaciteten uppgår i kommundelen till 745 platser. Antalet elever uppgår till 684 varav 18 är bosatta i en annan kommun.

Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 6–12 åringar boende i kommundelen väljer skola (F-6) i kommundelen.

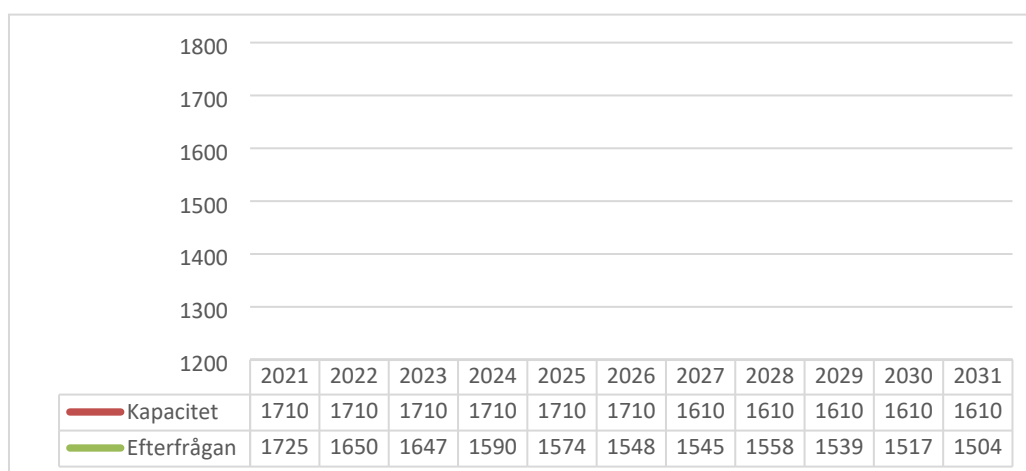
Elevprognosen för kommundelen Stocksund visar på en marginell överkapacitet de kommande 6–7 åren. Från 2026 minskar efterfrågan påtagligt i kommundelen. Inom Stocksund pågår för närvarande planering för att ersätta Stocksundsskolans paviljonger med permanenta lokaler. Utredningen av skolor i Stocksund visar även att Långgångsskolan kan få en ökad kapacitet utan att nybyggnation behöver genomföras. Då trenden på efterfrågan är minskande från år 2026 och framåt är det viktigt att bevaka utvecklingen och endast initiera kapacitetshöjande åtgärder när behovet visar på det.

¹¹ Kapaciteten på Stocksundsskolan har jämförts med lokalförsörjningsplanen för åren 2021–2030 ökat med 30 platser utifrån förnyade bedömningar av lokalerna.

7. Behovsanalys för högstadieskola, elever 13 - 15 år

Skolans namn och regi	Kapacitet (Bedömning år 2021)	Årskurser	Antal inskrivna februari 2021 (ej DK)	Varav kapacitet i tillfälliga paviljonger	Fastighetsägare
Fribergaskolan (kommunal, västra Danderyd)	588	7-9	591 (35)	--	Danderyds kommun
Mörbyskolan (kommunal, västra Danderyd)	522 ¹²	7-9	513 (120)	Cirka 100	Danderyds kommun
Viktor Rydbergs samskola (fristående, Djursholm)	600	7-9	567 (41)	--	Danderyds kommun
Totalt	1710		1671 (196)	100	

Den totala kapaciteten uppgår i kommunen som helhet till 1710 platser. Antalet elever uppgår till 1671 varav 196 är bosatta i en annan kommun.

Prognos: Elever 13–15 år folkbokförda i Danderyds kommun.¹³ Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 13–15 åringar boende i kommunen väljer skola (7-9) i kommunen.

De tre skolorna med årskurs 7–9 klarar med paviljonger det förväntade behovet de närmaste åren med en viss överkapacitet. Under hela prognosperioden minskar dock efterfrågan på platser. På sikt finns behov av att ersätta eller rusta upp Mörbyskolan då skicket på lokalerna är bristfälliga. Nya lokaler för skolan/ upprustade lokaler bör färdigställas så snart som möjligt under den kommande tioårs-perioden.

¹² Kapaciteten för Mörbyskolan har höjts från 504 till 522 platser jämfört med lokalförsörjningsplan för åren 2021–2030 pga. nya bedömningar av lokalerna.

¹³ Från 2027 sker en minskning i kapaciteten med motsvarande 100 platser när paviljongen vid Mörbyskolan tas bort.

Lokalförsörjningsplan 2022-2031

8. Sammanfattning lokalbehov utbildningsnämnden

Förskola, barn 1–5 år

Västra Danderyd

Kapaciteten är i de närmsta åren i balans med behovet men kommer enligt prognosen senare att behöva utökas. När nya bostadsområden byggs ska behovet av nya förskoleplatser tas med i detaljplanearbetet. Kevinge förskola bör utökas till 6 avdelningar för totalt 100 barn för att säkerställa behovet av förskoleplatser i det centrala läget men också för att ta höjd för framtida bostadsbyggande i området som sträcker sig bortom aktuell prognosperiod. En flexibilitet mellan skol- och förskoleplatser är att föredra i samband med att Kevingeskolan utökas. Detta för att kunna möta behovet under de år som efterfrågan är som högst i respektive verksamhet.

Djursholm

Kapaciteten kommer att vara tillräcklig under större delen av prognosperioden. Mot slutet av prognosperioden ser efterfrågan ut att vara större än tillgången på platser. Beredskap för en viss utökning av kapaciteten måste därför beaktas i de lokaler som kommunen förfogar över. I kommundelen finns flertal förskolor som är belägna i villor och andra lokaler som inte är ändamålsenliga för förskoleverksamhet. En översyn av lokalernas tekniska skick bör utredas för att kunna initiera lokalbyten vid avvecklande av verksamheter.

Enebyberg

I kommundelen föreligger en mindre överkapacitet av förskoleplatser under prognosperioden. En stor andel av de barn som är inskrivna på förskolor i området är inte bosatta i Danderyds kommun. En utökning av kapaciteten är därmed inte befogad under de kommande åren. En utredning av den faktiska kapaciteten vid de fristående förskolorna kommer att genomföras under 2021.

Stocksund

I Kommundelen är efterfrågan på förskoleplatser relativt jämn under prognosperioden även om en viss minskning kan noteras. Inga åtgärder är nödvändiga utifrån ett kapacitetsmässigt perspektiv.

Grundskola, elever 6–12 år

Västra Danderyd

I kommundelen är kapaciteten tillräcklig de närmsta åren men på sikt behöver kapaciteten sannolikt höjas då prognosen visar på en betydande inflyttning av personer i grundskoleålder. Då framtida bebyggelse i området efter år 2031 inte är känt samt på grund av det strategiska läget vid Mörby centrum behöver områdets skolor på sikt vara utbyggbara. För närvarande utreds det hur kapacitetsökningen av skolverksamheten kan utformas.

Djursholm

I kommundelen är kapaciteten betydligt högre än behovet under hela prognosperioden. Verksamheterna påverkas negativt vid ett flertal tomma platser under längre tid. Det blir omöjligt i längden att hålla kvalitet och utöva uppdraget på ett utvecklande sätt vilket ger konsekvenser för barn- och elevgrupper, medarbetare och chefer. En översyn kring möjligheten att ställa om lokaler för andra verksamhetsområden bör inledas för att möta överkapaciteten under perioder.

Stocksund

Planering pågår för att byta ut de tillfälliga paviljongerna på Stocksundsskolan pågår. Enligt nuvarande tidplan kan projektet vara genomfört till år 2027. En beredskap för kapacitetshöjande åtgärder på Långaängsskolan har även utretts. Efterfrågan på skolplatser i Stocksund visar på en minskande trend de kommande åren. Trenden är dock osäker i och med det kommande bostadsbyggandet i Mörbylund. Det är därför viktigt att bevaka efterfrågan på skolplatser och, om behov uppstår, initiera kapacitetshöjande åtgärder på Långängsskolan i god tid.

Enebyberg

Kommunfullmäktige har beslutat om en inriktning som syftar till att temporära lokaler tas bort och ersätts med permanenta lokaler. Den nya skolan ska utformas som en 4-parallellig skola för årskurserna F-6. Under prognosperioden minskar efterfrågan på skolplatser men osäkerheten i bostadsbyggandet och skolans relativt isolerade placering i kommunen medger en viss överkapacitet. Nya lokaler för skolverksamhet i Enebyberg kan i sin helhet stå klara tidigast år 2027.

Grundskola 13–15 år

Efterfrågan minskar under hela prognosperioden. Då efterfrågan sjunker de kommande åren skapas möjlighet att ta bort paviljongen vid Mörbyskolan. Det är därför viktigt att bevaka efterfrågan på skolplatser och, om behov uppstår, initiera kapacitetshöjande/kapacitetsänkande åtgärder i god tid. Sannolikt kan en del av den prognostiserade elevminskningen i högstadiet kompenseras med elevtillskott från angränsande kommuner.

Lokalförsörjningsplan 2022-2031

Lokalbehov, Utbildningsnämnden

Projekt	Kommundel	Prognos: Färdigställande år	Fastighetsägare	Kommentar Nuläge
Ny förskola Mörbylund	Stocksund	2024–2025	Extern	Ny förskola i bottenvåning på bostadshus i Mörbylund. 100 platser. Tidplan oklar.
Avveckling av Prästkragens förskola	Stocksund	2024–2025	Danderyds kommun	Avveckling av befintlig förskola. (90 platser). Ersätts av ny förskola i Mörbylund. Tidplan oklar.
Stockssundsskolan och Långängsskolan¹⁴ Ersätta paviljonger med permanenta lokaler på Stocksundsskolan.	Stocksund	2027	Danderyds kommun	Detaljplanearbete pågår. Programarbete pågår
Enebybergs skola Ersätta paviljongerna med permanenta lokaler. Kapacitet för 4 paralleller F-6. Idrottshall ersätts med ny hall.	Enebyberg	2027	Danderyds kommun	Detaljplanearbete pågår. Programarbete pågår.
Kevingeskolan¹⁵ Förbereda för 3 paralleller	Västra Danderyd	Tidigast 2027	Danderyds kommun	Omtag inriktningsutredning. Pågående.
Kevinge förskola¹⁶ utökas/ersätts med ny förskola med 6 avdelningar. Motsvarande cirka 100 platser.	Västra Danderyd	Tidigast 2027	Danderyds kommun	Omtag inriktningsutredning. Pågående. (Samplaneras med projekt Kevingeskolan). Genomförandebeslut: ej taget

¹⁴ Utbildningsnämnden beslutade 2020-04-29 §41 att förnya avropet för Stocksundsskolan utifrån nya förutsättningar gällande elevunderlaget och nyckeltal vid ny- och ombyggnation.

¹⁵ Utbildningsnämnden beslutade 2020-04-29 §42 att förnya avropet för Kevingeskolan utifrån nya förutsättningar gällande elevunderlaget och nyckeltal vid ny- och ombyggnation.

¹⁶ Utbildningsnämnden beslutade 2020-04-29 §42 att avropa en utökning till 6 förskoleavdelningar inom verksamheten vid Kevinge förskola. Utredningen ska samplaneras med projekt Kevingeskolan.

7 Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för den kommunala driften av bibliotek, kulturverksamhet, fritidsgårdar, idrottsplatser, föreningsstöd samt är beställare av och finansierar kultur- och musikskoleverksamhet.

Verksamhetslokaler inom kultur- och fritidsområdet behövs för, bland annat, kultur- och biblioteksändamål, fritidsgårdar, hembygdsgårdar/föreningshus, sporthallar samt idrottsplatser. Lokalerna hyrs huvudsakligen av tekniska kontoret men även indirekt genom kommunens skolor i syfte att tillhandahålla tider i gymnastik- och idrottshallar för idrottsföreningarnas aktiviteter. För kommunens idrottsanläggningar har nämnden det fulla ansvaret för underhåll samt om- och nybyggnation vid projekt som understiger 15 mnkr. För projekt som överstiger 15 mnkr används den kommungemensamma processen för lokalförsörjning. I Danderyd finns ett flertal anläggningar för kultur- och fritidsändamål. Bland annat finns det i kommunen fyra folkbibliotek, fem idrottsplatser, två ishallar och ett ridhus. Dessutom finns det ett 20-tal fotbollsplaner i kommunen.

Danderyds kommun erbjuder invånarna en hög service i form av god tillgänglighet till bibliotek, fritidsgårdar och idrottsplatser då dessa är väl representerade i kommundelarna. Jämförande statistik från Sveriges kommuner och landsting samt Kungliga biblioteket tyder på att Danderyd, i förhållande till snittet i Stockholms län, har en god tillgång på konstgräsplaner, ishallar och bibliotek men en något lägre tillgång på fritidsgårdar och större idrottshallar. I dagsläget växer flera idrottsföreningar i medlemsantal och antalet aktiviteter ryms inte längre i befintliga anläggningar och lokaler. Detta medför att föreningar får tacka nej till barn och ungdomar som vill börja idrotta.

Forskning visar att en meningsfull fritid och fysik aktivitet är viktigt både för välmående och för att motverka psykisk ohälsa samt förebygga folkhälsosjukdomar. Folkhälsan omfattar alla aspekter av hälsa, såväl psykisk, social som fysisk. Föreningarna är kultur- och fritidsavdelningens viktigaste samarbetspartners och rätt förutsättningar måste ges för att ta emot barn- och ungdomar som vill idrotta.

7.1 Kultur- och fritidsnämndens lokalförsörjningsbehov i perioden 2022–2031

Inom kommunen finns det behov av nya idrottshallar. De idrottshallar som finns idag är fullbelagda och ofta av mindre storlek vilket inte uppfyller kraven för alla idrotter och föreningsaktiviteter. Sedan tidigare har fastighetsavdelningen ett uppdrag att ta fram en programhandling för ny hall i den nya Kevingskolan som ska byggas.

Ett uppdrag för att utreda ett nytt badhus planeras i kommunen. Placeringen som utreds för det nya badhuset ligger centralt i kommunen nära Mörby centrum och allmänna kommunikationer.

Utöver ovanstående större projekt planeras ett flertal mindre projekt som ingår i kultur- och fritidsnämndens investeringsansvar för kommunens idrottsplatsanläggningar.

7.2 Sammanfattning av lokalbehov, Kultur- och fritidsnämnden

Typ av anläggning	Kommundel	Prognos: Färdigställt år	Fastighetsägare	Kommentar
Idrottshall	Västra Danderyd	Tidigast 2027	Danderyds kommun	Samplaneras med pågående inriktningsutredning för nya Kevingskolan. Genomförandebeslut: ej taget
Nytt badhus	Västra Danderyd	Tidigast 2027	Ej beslutat	Utredning inför inriktningsbeslut pågår.

8 Socialnämnden

Socialnämndens uppdrag är att ge stöd, hjälp och service till människor som på grund av funktionsnedsättning, sociala och/eller ekonomiska svårigheter är i behov av det. Nämnden ansvarar för socialtjänstens individ- och familjeomsorg vilket bl.a. innefattar boenden för olika ändamål samt frågor som rör personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg. Det stöd och den service som ges till personer med behov av vård och omsorg sker via hemtjänst, särskilt boende, dagverksamhet, personlig assistans, sysselsättning och öppen verksamhet inom kommunens egen regi. Lokalbehovet för att bedriva ovanstående verksamheter består av verksamhets- och kontorslokaler för vård- och omsorgsverksamheterna, bostäder inom socialnämndens ansvarsområde, lokaler för personlig assistans, daglig verksamhet för sysselsättning inom LSS samt dagverksamhet för personer med demenssjukdom. De boenden som Socialnämnden enligt SoL och LSS är skyldig att tillhandahålla kan t.ex. vara skyddat boende för våldsutsatta, HVB (hem för vård eller boende/stödboende) till en person med beroendeproblematik och eller psykisk problematik, boende för ensamkommande flyktingbarn, gruppboenden samt boende till nyanlända.

8.1 Beskrivning av boendetyper

Vård- och omsorgsboende

Enligt 5 kap. 5 § SoL (Socialtjänstlagen) ska kommunen inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd. Den enskildes behov av vård- och omsorgsboende utreds av socialkontorets biståndshandläggare i enlighet med lagbestämmelserna. De boendeformer som erbjuds är vård- och omsorgsboenden med heldygnsomsorg för personer med omfattande fysiska omvårdnadsbehov samt för personer med demenssjukdom. De vård- och omsorgsboenden som ingår i kommunens kundvalssystem upphandlas enligt LOV (Lagen om valfrihetssystem).

Korttidsplatser

Korttidsvistelse innebär en tillfällig vistelse på ett boende där det finns tillgång till omsorg och service dygnet runt. För att komma till korttidsvistelse krävs det ett beslut av biståndshandläggare. Syfte med korttidsvistelse kan vara:

- Avlastning till anhöriga som vårdar den enskilde
- När tid behövs för att utreda om den enskilde kan återgå till det egna hemmet efter en sjukhusvistelse eller behöver vård- och omsorgsboende. Målet är att behovet av korttidsvistelse minskar i samma takt som kundens insatser från både kommun och landsting/region Stockholm samordnas enligt LUS (Lagen om samverkan vid utskrivning).

- I avvaktan på första lediga plats i vård- och omsorgsboende, om behovet av omsorg är så omfattande att det inte kan tillgodoses med stöd av hemtjänstinsatser under väntetider.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade 5 kap. 7 § SoL) är en så kallad rättighetslag som ger personer med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar möjlighet till stöd och service. Bostad med särskild service kan bli aktuellt då personer med funktionsnedsättning trots stöd inte klarar ett vanligt boende. Boendet kan utformas på olika sätt, men de vanligaste formerna är gruppboende, serviceboende och annan särskilt anpassad bostad där enskilda bor i egna lägenheter. Boende till personer med funktionsnedsättning kan beviljas enligt 9 § punkt 9 LSS bostad med särskild service för vuxna. Socialnämnden kan också bevilja ansökningar om boende för barn och unga enligt 9 § punkt 8 LSS.

Gruppboende

Gruppboende är för enskilda som har ett omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov med behov av personal mer eller mindre kontinuerligt dygnet runt.

Serviceboende

En serviceboende utgörs av fullvärdiga lägenheter som är geografiskt samlade. Personligt stöd ges i den omfattning som den enskilde behöver av en fast personalgrupp. De som bor i en serviceboende ska ha tillgång till gemensamhetslokal eller träffpunkt.

Annan särskilt anpassad bostad enligt LSS

En särskilt anpassad bostad är ofta en fullvärdig lägenhet i det normala bostadsbeståndet som är anpassad efter den enskildes behov. Det gäller enbart en viss grundanpassning för fysiska funktionsnedsättningar och behovet av stöd i bostaden ska inte vara alltför omfattande (RÅ 2010 ref. 91).

Bostad med särskild service för barn eller ungdom

Insatsen ska ses som ett komplement till föräldrahemmet och kan ges antingen i ett familjehem eller i en bostad med särskild service. Omvårdnad ingår i insatsen och behoven är ofta omfattande och medicinskt komplicerade.

Socialpsykiatri

Bostad med särskild service kan bli aktuellt för den som inte klarar att bo själv och behöver stöd av personal under större delen av dygnet. I ett gruppboende bor man i egen lägenhet och det finns också gemensamma lokaler som ger möjlighet till samvaro. Kommunen kan också erbjuda en *boendekedja*, dvs. att en boende kan gå vidare till en egen lägenhet med bibehållet stöd från gruppboendet.

Bostäder med korttidskontrakt

Danderyds kommun har ett antal bostäder som i särskilda fall kan hyras ut i form av korttidskontrakt till personer som inte kan bli godkända som hyresgäster på den ordinarie bostadsmarknaden. Korttidskontrakt kan endast beviljas till personer som är särskilt utsatta på den öppna bostadsmarknaden och som behöver stöd från olika myndigheter för att få, klara av och/eller behålla ett eget boende. Enbart bostadslöshet är inte en grund för att beviljas ett korttidskontrakt. Korttidskontrakten kan inte överlåtas till ett första-handskontrakt för den enskilde. Korttidskontrakten är uppdelade i två kategorier: Genomgångs- och träningslägenheter. Träningslägenheter är avsedda för personer som är folkbokförda i Danderyds kommun. Genomgångslägenheterna är avsedda för de nyanlända som kommunen tar emot via Migrationsverket.

Träningslägenhet

Träningslägenhet är en resurs för vuxna personer som är i behov av särskilt stöd från socialtjänsten för att klara ett eget boende. Boende i träningslägenhet kan endast beviljas personer som inte på egen hand blir godkända som förstahandshyresgäster. Enbart bostadslöshet är inte ett skäl för att bevilja insatsen träningslägenhet. Lägenheten kontrakteras av socialkontoret och hyrs ut i andra hand till den enskilde.

Genomgångslägenheter/bosättning för nyanlända

Mottagandet av nyanlända regleras i ett kommunfördelningstal som fastställs årligen och omfattar rikets alla kommuner. Kommunerna ska enligt lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning, kunna erbjuda bostäder till nyanlända personer i den egna kommunen. Målgruppen är begränsad till personer med beviljat uppehållstillstånd, som väntar på vidarebosättning från anläggningsboende. En genomgångsbostad innebär att de nyanlända får en bostad under en begränsad tid, 2 år, samtidigt som de får stöd med att etablera sig på den svenska bostadsmarknaden. Kontraktet kan herefter förlängas med ytterligare maximalt 2 år efter en behovsbedömning.

Ensamkommande barn

Hem för vård eller boende (HVB)

Målgruppen för placeringsformen HVB är i första hand ungdomar i åldern 14 - 18 år som av olika skäl behöver placeras i ett boende med personal dygnet runt.

Stödboende

Målgruppen för placeringsformen stödboende är ungdomar i åldern 18 - 20 år som av olika skäl behöver placeras men bedöms klara ett självständigt boende i kombination med socialt och/eller praktiskt stöd. Vid särskilda skäl kan även 16 - 17 åringar kunna bli aktuella för en sådan placering.

8.2 Nuläge boenden

Äldreomsorg

Befintliga platser, vård- och omsorgsboenden

Verksamhet	Fastighetsägare	Antal platser	Demensvård	Somatisk vård
Annebergsgården	Danderyds kommun	40	0	40
Klingsta	Danderyds kommun	39	39	0
Stocksundsgården	Danderyds kommun	30	7	23
Storkalmar	Danderyds kommun	16	16	0
Tallgården	Danderyds kommun	65	22	43
Lärkträdet	Danderyds kommun	16	16	0
Villa Odinslund	Stena fastigheter	46	30	16
Svalnäs	Blomsterfonden	36	7	29
(Varav 6 möjliga platser i parboende)		288	137	151
Platser utanför kommunen 2021-02-17		43	35	8
Totalt antal platser		331	172	159

Korttidsplatser

Platser utanför kommunen 2021-02-17	Antal platser	Demensvård	Somatisk vård
Abonnerade platser	11	3	8
Övriga enstaka platser	6	3	3
Totalt antal platser	17	6	11

Gruppboendestäder

Verksamhet	Fastighetsägare	Antal platser
Slättervägen	Danderyds kommun	5
Västerängsvägen	Danderyds kommun	4
Lyckovägen	Danderyds kommun	6*
Eddavägen	Danderyds kommun	5
Anneberg	Danderyds kommun	6
Santararavägen	Danderyds kommun	5
Totalt antal platser		31

*Nya Lyckovägen vid projektets färdigställande

Serviceboende

Verksamhet	Fastighetsägare	Antal platser
Torget	Stena fastigheter	11
Nora Torg (för närvarande evakuerade till Danarövägen)	Danderyds kommun	6*

Totalt antal platser		17
Platser utanför kommunen 2021-01-25		27

Totalt antal platser		61
-----------------------------	--	-----------

*Från november 2021 utökas boendet med ytterligare 5 lägenheter.

Socialpsykiatri

Verksamhet	Fastighetsägare	Antal platser
Vasavägen	Danderyds kommun	6
Herrgårdsvägen	Danderyds kommun	6
Platser utanför kommunen 2021-01-08		5
Satellitlägenheter	Danderyds kommun	2
Totalt antal platser		19

8.3 Befolkningsutveckling

Prognosen utgår från befolkningen i kommunen per september 2020.

Befolkningsutvecklingen är ett viktigt underlag vid bedömningen av framtida behov av plats i boenden, främst gäller det åldersgruppen 85 år och äldre.

Antal invånare

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
0–12 år	5 172	5 081	4 972	4 981	5 047	5 121	5 175	5 219	5 280	5 327	5 349
13–19 år	3 870	3 839	3 845	3 827	3 782	3 751	3 720	3 671	3 650	3 596	3 573
20–64 år	17 287	17 448	17 608	18 029	18 508	18 990	19 228	19 364	19 458	19 483	19 411
65–79 år	4 437	4 382	4 304	4 219	4 128	4 096	4 123	4 150	4 211	4 301	4 388
80–84 år	1 026	1 106	1 191	1 305	1 385	1 424	1 402	1 378	1 310	1 209	1 150
85–89 år	669	667	689	694	726	757	814	874	949	1 001	1 023
90 - w	482	488	483	487	495	514	516	526	529	548	572
Totalt	32 942	33 010	33 092	33 543	34 071	34 653	34 977	35 182	35 387	35 466	35 467

Lokalförsljningsplan 2022-2031

Befolkningsförändring

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totalt
0–12 år	-134	-91	-109	9	66	74	54	44	61	47	22	43
13–19 år	89	-31	6	-18	-45	-31	-31	-49	-21	-54	-23	-208
20–64 år	352	161	160	421	479	482	238	136	94	25	-72	2 476
65–79 år	-30	-55	-78	-85	-91	-32	27	27	61	90	87	-79
80–84 år	38	80	85	114	80	39	-22	-24	-68	-101	-59	162
85–89 år	31	-2	22	5	32	31	57	60	75	52	22	385
90 - w	1	6	-5	4	8	19	2	10	3	19	24	91
Totalt	347	68	82	451	528	582	324	205	205	79	1	2 872

8.4 Äldreomsorg

Det finns behov av att:

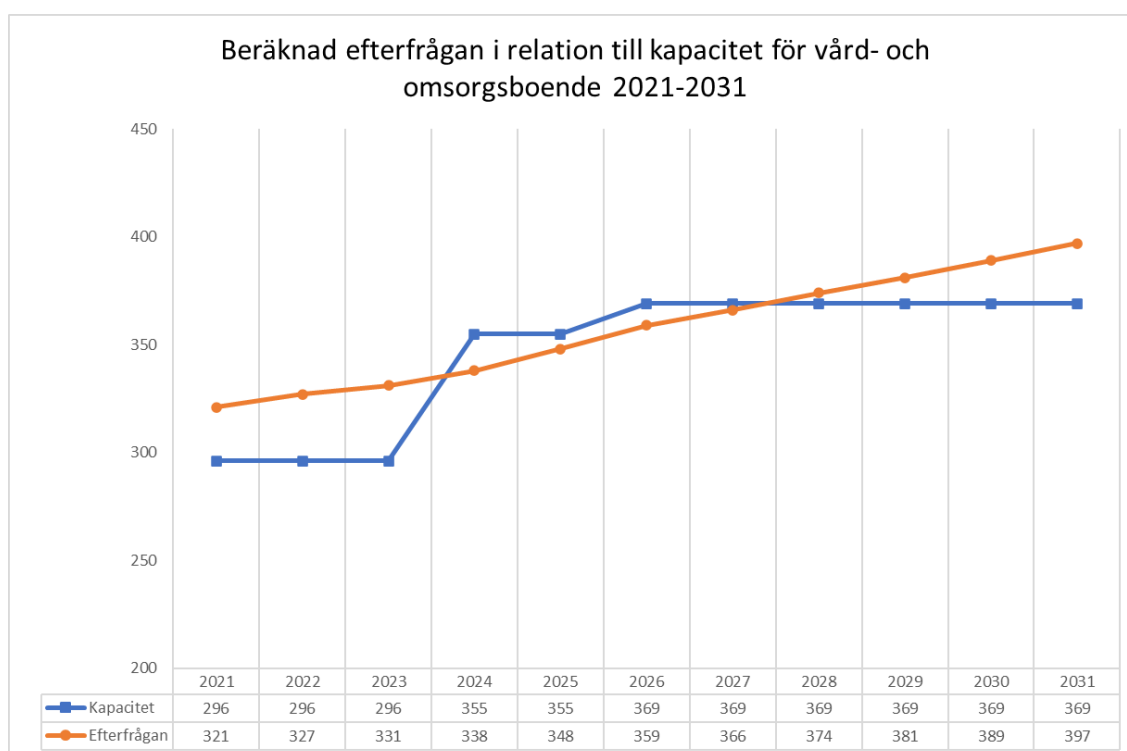
- Omvandla somatiska platser till demensplatser. En somatisk avdelning med 7 platser på Stocksundsgården har nyligen omvandlats till demensplatser. Vi ser ett fortsatt behov av att följa utvecklingen och vid behov omvandla fler somatiska platser till demensplatser inom vård- och omsorgsboende.
- Om den beteendeförändring som har uppmärksammats avseende att allt fler äldre i samband med pandemin väljer att avvakta med ansökan om vård- och omsorgsboende fortsätter över tid, finns anledning att ta med det i beräkningar i boendepланen framöver.
- Följa konsekvenserna av länsöverenskommelsen. Behovet av vård- och omsorgsplatser kommer att påverkas av överenskommelsen om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län.
- Se över utbudet av LOV-platser på vård- och omsorgsboende utanför kommunen om antalet tomma platser inom kommunen håller en fortsatt hög nivå.
- Det finns behov av att bygga ett korttidsboende i kommunen. Idag köps korttidsplatser utanför kommunen, vilket medför långa resor för anhöriga. Kommunen har beslutat att bygga ett korttidsboende med 27 platser på tomten Gingungagap. Överklaganden har medfört förseningar men beräknas stå klart 2024.

Beräknat platsbehov inom vård- och omsorgsboende

Utveckling	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
65–79 år	35	35	34	34	33	33	33	33	34	34	35
80–84 år	52	56	61	67	71	73	71	70	67	62	59
85–89 år	75	75	77	78	81	85	91	98	106	112	115
90 - w	159	161	159	160	163	169	170	173	174	180	188
Totalt	321	327	331	338	348	359	366	374	381	389	397

Efterfrågan på platser på vård- och omsorgsboenden har beräknats enligt följande andelar av totalpopulationen i kommunen;

65–79 år: 0,8%
 80–84 år: 5,1%
 85–89 år: 11,2%
 90- år: 32,9%

Seniorbostäder

Utredning av inriktning på seniorbostäder pågår.

Lokalförsörjningsplan 2022-2031

8.5 Personer med funktionsnedsättning

Antal personer som är berättigade till LSS-insatser ökar sakta men kontinuerligt. Planeringen för denna målgrupp är mycket långsiktig och omsättningen relativt låg. När det saknas en plats i bostad med särskild service beläget i kommunen, har boende utanför kommunen erbjudits, sedan 2017-06-15 enligt ramavtal. Detta ramavtal kommer att ersättas med en ny kommungemensam upphandling samordnad av Sundbybergs stad under våren 2021. Kommande år är behovet av serviceboenden störst. Det finns även ett behov av ytterligare nybyggnationer för att tillgodose behoven av gruppboendestäder.

Nora Torg serviceboende behöver ersättningslokaler och har en planerad inflyttning till nya lokaler senhösten 2021, i samband med detta utökas verksamheten med ytterligare 5 platser.

Det har tidigare identifierats ett behov av en gruppboendestad med sex lägenheter för personer med omfattande funktionsnedsättning. Ett inriktningsbeslut har fattats under 2020, gällande att bygga om Lyckovägens gamla lokaler, projektet heter Agronomen socialkontoret bedömer att detta boende behöver vara färdigställt 2024.

8.6 Socialpsykiatri och missbruk

Kommunen har två särskilda boendena med personer för psykisk funktionsnedsättning Vasavägen och Herrgårdsvägen, kommunens boendestöd för personer med psykisk funktionsnedsättning är integrerade i dessa. Boendestödet och korttids-kontrakt/ordinärt boende utgör tillsammans en boendekedja. Detta möjliggör en flytt från särskilt boende till träningslägenheter (satellitlägenheter) med bibehållet stöd från särskilt boende. Den enskilde får då stöd från samma personalgrupp vid en eventuell flytt till eget boende/ordinärt boende.

Kommunen behöver verka för att inrätta träningslägenheter där hyresgästen efter en provtid medges överta kontraktet samt att skapa förutsättningar avseende förtur till lägenheter för personer med psykisk funktionsnedsättning eller missbruksproblematik samt för nyanlända.

8.7 Nyanlända

Socialkontoret har gjort en prognos gällande behov av bostäder för nyanlända och andra bostadsbehövande. Behovet av nya bostäder är i stort sett tillgodosett vilket framgår av boendepianstabeln på sidan tolv.

Den 1 mars i 2016 trädde en lagändring i kraft som innebär att en kommun är skyldig att efter anvisning ta emot nyanlända för bosättning i kommunen. Behovet av boenden har tillgodosetts genom modulbyggen. Socialkontoret arbetar aktivt med att skapa en genomströmning i befintligt bostadsbestånd.

Fördelningstalen för Danderyds kommun.

2016	128 nyanlända
2017	148 nyanlända
2018	139 nyanlända
2019	80 nyanlända
2020	72 nyanlända
2021	76 nyanlända

Socialkontoret är i behov av träningslägenheter samt lägenheter för att anvisa förturer. Insatser som idag inte är tillgängliga.

Fördelningstalet för mottagning av nyanlända för 2021 är 76 personer. En prognos för bostadsbehovet 2021 resulterar i att behovet bedöms täckas av befintligt bostadsbestånd avseende lägenheter om 1 rok samt större lägenheter såsom treor och fyror för att kunna ta emot större nyanlända flyktingfamiljer. Tvåor kan komma att finnas behov av mot slutet av 2021.

8.8 Ensamkommande barn

From 2018-06-01 har en ny lag trätt i kraft som innebär att alla nya placeringar av asylsökande ensamkommande barn måste ske inom den egna kommunen om inte en särskild överenskommelse finns med den kommunen där barnet ska placeras.

Migrationsverket anvisar ensamkommande barn enligt en modell där Danderyd får ta emot 3,55 promille av de ensamkommande barn som kommer till Sverige. Under 2020 anvisades 2 barn till Danderyd (2019 3st, 2018 8st och 2017 15st). I dagsläget (2021-01-08) ansvarar kommunen för 19 ensamkommande barn i olika åldrar. I mitten av 2021 beräknas kommunen ansvara för cirka 10 barn om inga ytterligare anvisningar sker.

Danderyds kommun ansvarar för de ensamkommande ungdomarna till och med juni det år den unge fyller 20år. Efter det ansvarar den unge för att ordna för sin egna försörjning och boendesituation.

Barnen är placerade i huvudsak i Stockholms län och i olika boendeformer (HVB-boende, stödboende eller familjehem). En bedömning görs utifrån den unges behov vilken placeringsform som är den mest lämpliga

8.9 Platsbehov socialnämnden

	Nuläge 2021	Budget 2022 – 2024			Långtidsplanering						
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Äldreomsorg											
Vård och omsorgsboende											
Platser i kommunen	292										
Nya platser i kommunen				60		60					
Avveckling av platser i kommunen						-46					
Nettoförändring				60							
Totala platser i kommunen per år	292	292	292	355	355	369	369	369	369	369	369
Platser utanför kommunen	44										
Nya platser utanför kommunen		9	5	9	9	11	11				
Minskning av platser utanför kommunen				-55							
Nettoförändring		9	5	-46	9	11	11				
Totala platser per år utanför kommunen	44	53	58	12	21	32	41	41	41	41	41
Totalt antal platser i vård- och omsorgsboende	333	349	349	362	371	380	391	402	402	402	402
Korttidsplatser											
Platser i kommunen											
Nya platser i kommunen				27							
Nettoförändring				27							
Totala platser i kommunen per år				27	27	27	27	27	27	27	27
Platser utanför kommunen	20										
Nya platser utanför kommunen	2	2	1								
Minskning av platser utanför kommunen				-25							
Nettoförändring	2	2	1								
Totala platser per år utanför kommunen	22	24	25	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt antal korttidsplatser	22	24	25	27	27	27	27	27	27	27	27

	Nuläge 2021	Budget 2022 – 2024			Långtidsplanering						
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Funktionsnedsättning											
Gruppboende											
Platser i kommunen	30										
Nya platser i kommunen	6			6							
Avveckling av platser i kommunen	-5										
Nettoförändring	1			6							
Totala platser i kommunen per år	31	31	31	37	37	37	37	37	37	37	37
Platser utanför kommunen	27										
Nya platser utanför kommunen		2	2								
Minskning av platser utanför kommunen											
Nettoförändring											
Totala platser per år utanför kommunen	27	29	31	31	31	31	31	31	31	31	31
Totalt antal platser i LSS boende	58	60	64	70	70	70	70	70	70	70	70
Serviceboende											
Platser i kommunen	17										
Nya platser i befintliga boenden											
Platser i nya boenden	11				11						
Avveckling av platser i kommunen	-6										
Nettoförändring	5				11						
Totala platser i kommunen per år i serviceboenden	22	22	22	22	33	33	33	33	33	33	33
Totalt antal platser funktionsnedsättning	22	22	22	33	33	33	33	33	33	33	33

	Nuläge 2021	Budget 2022 – 2024			Långtidsplanering						
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Socialpsykiatri											
Gruppboende											
Platser i kommunen	12										
Nya platser utanför kommunen											
Avveckling av platser i kommunen											
Nettoförändring											
Totala platser per år	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
HVB-boende i annan kommun											
Platser utanför kommunen	6										
Nya platser utanför kommunen		1		1		1					
Avveckling av platser utanför kommunen											
Nettoförändring		1		1		1					
Totala platser per år	6	7	7	8	8	9	9	9	9	9	9
Satellitlägenheter											
Platser utanför kommunen	2										
Nya platser utanför kommunen		1									
Avveckling av platser utanför kommunen											
Nettoförändring		1									
Totala platser per år	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Totalt antal platser - socialpsykiatri	20	22	22	23	23	24	24	24	24	24	24
Övrigt bostadsbehov											
Korttidskontrakt: tränings- och genomgångslägenheter	251										
Nya bostäder											
Avvecklade bostäder											
Nettoförändring											
Totala antal korttidskontrakt	251	251	251	251	251	251	251	251	251	251	251
Träningslägenheter (behov)											
Nya bostäder		5									
Nettoförändring		5									
Totalt antal försökslägenheter		5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Förturer (behov)											
Nya bostäder		5									
Nettoförändring		5									
Totalt antal förturer		5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

8.10 Sammanfattning av lokalbehov, Socialnämnden 2022–2031

Nedan sammanfattas socialnämndens behov av nya lokaler där behovet inte tillgodoses genom att platser i olika verksamhetsformer köps in från andra kommuner.

Typ av boende	Kommundel	Färdigställt år	Fastighetsägare	Kommentar
LSS-boende 6 platser	Stocksund	2024	Danderyds kommun	Programarbete pågår. Enligt nuvarande behov behöver boendet vara klart år 2024
Korttidsboende Ginnungagap, 27 platser	Djursholm	2024	Danderyds kommun	Detaljplan antagen och överklagad. Programarbete pågår Genomförandebeslut: ej taget
Vård- och omsorgsboende, Ginnungagap 60 platser.	Djursholm	2024	Extern fastighetsägare	Detaljplan antagen och överklagad.
Serviceboende, 11 platser	Ej beslutat	2025	Ej beslutat	Planering ej påbörjad. Bostäder
Vård- och omsorgsboende, 60 platser		2026	Extern fastighetsägare	DP-arbete pågår

9 Övriga verksamhetslokaler

Nytt kommunarkiv

Danderyds kommun är i behov av ett nytt kommunarkiv. Idag används lokaler i Danderydsgården samt inhyrda förråd utanför kommunen. Det finns ett stort behov av att tillskapa ett samlat och ändamålsenligt kommunarkiv där det framtida behovet av förvaringsytor tillgodoses. Det samlade behovet uppgår till minst 2500 hyllmeter vilket motsvarar en lokal på cirka 400 kvadratmeter. Att bygga om befintliga lokaler till godkänd arkivstandard är ofta väldigt kostsamt och blir inte alltid ändamålsenligt. Behovet och lokaliseringen av ett nytt kommunarkiv kommer att utredas.

10 Investeringsvolymerna 2022–2031

Investeringsvolymerna är baserade på uppskattade kostnader för motsvarande projekt i andra kommuner samt nyckeltal inom branschen. De uppskattade kostnaderna utgår från ett schabloniserat ytbehov av respektive verksamhet som inte är projektspecifika utan fungerar som ett medelvärde av kommunens befintliga verksamhetslokaler, lokalanvändning i andra kommuner samt myndighetsrekommendationer. Schablonerna tar inte hänsyn till förhållanden såsom tomtens beskaffenhet, konjunkturcykler eller miljö- och funktionskrav på byggnaderna. Investeringsvolymerna är inte indexuppräknade utan baseras på schablonkostnader som råder i branschen år 2021. De uppskattade volymerna ska därmed endast ses som en indikation för ett möjligt investeringsbehov. Först senare när förstudie- och programhandlingar tas fram i projektskedena kan en mer säker kalkyl tas fram för varje enskilt projekt.

Följande förutsättningar ligger till grund för beräkning av investeringsvolymerna i denna lokalförsörjningsplan:

1. I de schablonkostnader som beräknas i lokalförsörjningsplanen ingår inte eventuellt markförvärv, tillkommande infrastruktur eller andra byggherrekostnader. I de fall som projektet inbegriper både nybyggnation samt ombyggnation har projektkostnaden per kvadratmeter justerats eller anges i ett spann om beslut om detta inte är taget. Ombyggnationer är många gånger billigare än att bygga nytt vilket påverkar den totala projektbudgeten.
2. Inga investeringsvolymerna har beräknats för bostäder till nyanlända, förtursbostäder, Serviceboenden samt bostäder med korttidskontrakt. Inte heller kostnader kopplade till verksamhetsanpassningar, underhåll av lokaler som uppfyllt sin tekniska livslängd eller mer akuta underhållsbehov redovisas.
3. Alla investeringar där kommunen bygger själva inräknas investeringsvolymerna. På motsvarande sätt exkluderas investeringar där extern aktör bekostar projektet. Om kommunen senare beslutar att projektet ska genomföras av en privat aktör avgår motsvarande investeringskostnad för det specifika projektet. Viktigt är att framhålla är att kostnader tillkommer för hyra och inredning (möbler) i det fall kommunen ska driva verksamheten i egen regi.
4. Beräkningarna utgår från en total projektkostnad vilket inkluderar avgifter för detaljplan, projektering, byggnation samt myndighetsavgifter.

10.1 Investeringsvolym per nämnd

Nedan redovisas en sammanfattning av uppskattad investeringsvolym för åren 2022–2031 baserat på delar av nämndernas behov av lokaler som presenterats i denna lokalförsörjningsplan. Uppskattade investeringskostnader fördelas på åren 2022–2024, åren 2025–2031 samt på totalsumma.

OBS: Flertalet av investeringarna redovisas inom ett spann. Skälet till detta är att projektomfattningen ännu inte är utredd och att den totala ytan nybyggnation, alternativt ombyggnation av befintliga lokaler inte är beslutad.

Nämnd	År 2022–2024	År 2025–2031	Projekt
Kultur- och fritidsnämnden	20	70	Idrottshall Kevingeskolan (2025–2027)
Socialnämnden	20–40 100 (*uppskattat)	20 (*uppskattat)	LSS-boende 6 platser (2022–2023) Korttidsboende 27 platser (2025–2027)
Utbildningsnämnden	25–50 60 50–100	100–150 120 100–250	Stockssundsskolan och Långängsskolan (2025–2027) Enebybergs skola (2025–2027) Kevingeskolan inkl utökad förskola (2025–2027)
Summa (mnkr)	Ca 275–370 mnkr	Ca 410–610 mnkr	

Den totala investeringsvolymen för åren 2022–2031 uppskattas enligt schablonkostnader till ett spann om cirka **685–980 mnkr**. Totalsumman är beräknat utifrån scenariot att det är kommunen som genomför och bekostar ovanstående projekt. Övriga projekt som nämnderna har behov av är inte medräknade i investeringsvolymerna utifrån ett eller två skäl:

1. Beslut har tagits om att extern aktör är byggherre för projektet.
2. Beslut om byggherreansvar har inte fattats avseende det specifika projektet.

Uppskattade investeringskostnader för projekt där beslut om byggherre inte är taget uppskattas till ca **600 mnkr**. Dessa projekt är i dagsläget:

- Vård- och omsorgboende, ca 60 platser. Färdigställt tidigast år 2026.
- Nytt badhus. Färdigställt tidigast år 2027.

Övriga investeringar som kommer uppföras av extern aktör är inte kostnadsberäknade.

Sammanfattning investeringsbehov 2021–2030

Investeringar där kommunen bygger enligt nuvarande plan: **ca 680–1000 mnkr**

Investeringar där beslut om byggherre inte är taget: **ca 600 mnkr**

Investeringar där beslut om extern byggherre är taget: **Ej kostnadsberäknat**

10.2 Övriga faktorer som kan påverka investeringsbehovet.

Investeringar kan dock tillkomma eller falla bort beroende på att nya beslut tas om att uppföra projekt i egen regi eller att låta externa aktörer bekosta skolor, badhus eller andra verksamhetsloker. Beräkningarna redovisade ovan ska därför endast betraktas som ett scenario som gäller i dagsläget. I kommande lokalförsörjningsplaner kan nya beslut om byggherreansvar påverka investeringsvolymerna kraftigt med antingen ett högre eller lägre eget investeringsbehov.

Det lokalbehov som ligger till grund för investeringsbehovet under prognosperioden baseras till stor del på ett framtida befolkningsantagande. I det fall tillväxten inte sker i den takt befolkningsprognosen visar i dagsläget kommer vissa investeringar inte behöva genomföras som lokalbehovet visar i denna lokalförsörjningsplan. I motsats till detta kan investeringsbehovet i lokaler att öka om befolkningstillväxten sker i högre takt än vad prognoserna visar.

Myndighetskrav, rådande konjunktur och allmänna trender kan också innebära att behovet av lokaler måste revideras. Vilka investeringar som på lång sikt behöver genomföras är, bland annat, kopplade till kommunens översiktsplanering, detaljplanering och av riktlinjer för bostadsförsörjning. Det är viktigt att alla dessa processer är tätt sammankopplade med lokalförsörjningsprocessen för att möjliggöra ett flexibelt och tillräckligt stort lokalutbud.

Denna lokalförsörjningsplan kommer att revideras årligen för att fånga upp framtida förändringar i lokalbehovet och därmed undvika ett över- eller underutbud av verksamhetslokaler i kommunen.